

Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa wielkopolskiego w październiku 2019 r.

2.12.2019 r.
Nr 10/2019

- Na rynku pracy utrzymała się tendencja wzrostowa przeciętnego zatrudnienia w sektorze przedsiębiorstw w relacji do analogicznego miesiąca ub. roku (w październiku br. wzrost wyniósł 3,5%).
- Stopa bezrobocia rejestrowanego kolejny miesiąc utrzymała się na poziomie 2,8% i była o 0,3 p.proc. niższa od notowanej w październiku ub. roku. Województwo wielkopolskie wciąż wyróżnia się najniższą stopą bezrobocia, kształtującą się o 2,2 p.proc. poniżej przeciętnego poziomu w kraju.
- Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw utrzymało tendencję wzrostową w skali roku, a wzrost odnotowany w tym miesiącu wyniósł 5,8%.
- Na rynku produktów rolnych w ciągu miesiąca obniżyły się ceny skupu większości produktów, wyższe były tylko ceny żywca wołowego i mleka. Również w skali roku w skupie odnotowano spadki cen, a wzrost objął jedynie ceny ziemniaków i żywca wieprzowego. Na targowiskach obserwowano wzrost cen wszystkich obserwowanych produktów w odniesieniu do października ub. roku, natomiast w relacji do września br. mniej płacono tylko za ziemniaki.
- Pogorszyła się opłacalność tuczu trzody chlewnej. Relacja cen skupu żywca wieprzowego do targowiskowych cen żyta wynosiła 7,4 (przed miesiącem 7,6), a do cen jęczmienia – 6,6 (wobec 6,9). W obu przypadkach relacja kształtowała się jednak lepiej niż w październiku ub. roku, gdy wynosiła 6,0 dla żyta i 5,2 dla jęczmienia.
- W porównaniu z poprzednim miesiącem odnotowano spadek skupu zbóż, a większe były dostawy produktów zwierzęcych, oprócz żywca wołowego. W odniesieniu do października ub. roku wystąpił wzrost podaży zbóż, a także podaży produktów zwierzęcych, z wyjątkiem żywca wieprzowego.
- Wartość produkcji sprzedanej przemysłu zwiększyła się o 6,9% (licząc w cenach stałych) w skali miesiąca i o 0,7% w stosunku rocznym. W strukturze rodzajowej produkcji nadal dominowało sześć działów specjalizujących się w produkcji: artykułów spożywczych (19,7% wartości produkcji sprzedanej przemysłu całego województwa), pojazdów samochodowych, przyczep i naczep (15,8%), mebli (8,9%), urządzeń elektrycznych (7,8%), wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych (6,8%) oraz wyrobów z metali (6,4%).
- Odnotowano spadek wartości produkcji budowlano-montażowej w ujęciu miesięcznym (o 2,7%) i jej wzrost w relacji do października ub. roku (o 0,6%). Największy udział w wartości produkcji budowlano-montażowej miały przedsiębiorstwa zajmujące się budową obiektów inżynierii lądowej i wodnej (51,6%).
- Do użytkowania oddano mniej mieszkań niż w październiku ub. roku (o 14,0%). Mniejsza była też liczba mieszkań, na których budowę wydano pozwolenia lub dokonano zgłoszenia z projektem budowlanym (o 30,6%). Zwiększyła się natomiast liczba rozpoczynanych inwestycji mieszkaniowych (o 19,1%).
- Utrzymała się tendencja wzrostowa wartości sprzedaży detalicznej przedsiębiorstw handlowych i niehandlowych w stosunku do analogicznego miesiąca ub. roku (w październiku br. zanotowano wzrost o 11,3%). W skali roku zwiększyła się także wartość sprzedaży hurtowej jednostek handlowych ogółem (o 6,6%), w tym również przedsiębiorstw hurtowych (o 6,3%).
- W okresie styczeń-wrzesień br. przedsiębiorstwa niefinansowe uzyskały lepsze wyniki finansowe niż przed rokiem. Korzystniej kształtowały się również podstawowe wskaźniki ekonomiczno-finansowe.
- Przedsiębiorstwa mające siedzibę na terenie województwa wielkopolskiego w okresie styczeń-wrzesień br. poniosły nakłady inwestycyjne w kwocie o 14,4% wyższej aniżeli przed rokiem. Najwięcej nowych zadań inwestycyjnych rozpoczęto w sekcji wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę, natomiast największą wartość kosztorysową miały inwestycje przedsiębiorstw z sekcji przetwórstwo przemysłowe oraz handel; naprawa pojazdów samochodowych.

Spis treści

Rynek pracy	4
Wynagrodzenia	7
Ceny detaliczne	9
Rolnictwo	11
Przemysł i budownictwo	14
Budownictwo mieszkaniowe	16
Rynek wewnętrzny	19
Wyniki finansowe przedsiębiorstw	20
Nakłady inwestycyjne	22
Wybrane dane o województwie wielkopolskim	23

Uwagi ogólne

Prezentowane w Komunikacie dane:

- o zatrudnieniu, wynagrodzeniach oraz o produkcji sprzedanej przemysłu i budownictwa, produkcji budowlano-montażowej, a także o sprzedaży detalicznej i hurtowej towarów, dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9,
- o sektorze przedsiębiorstw, dotyczą podmiotów prowadzących działalność gospodarczą w zakresie: leśnictwa i pozyskiwania drewna; rybołówstwa w wodach morskich; górnictwa i wydobywania; przetwórstwa przemysłowego; wytwarzania i zaopatrywania w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych; dostawy wody; gospodarowania ściekami i odpadami oraz działalności związanej z rekultywacją; budownictwa; handlu hurtowego i detalicznego; naprawy pojazdów samochodowych, włączając motocykle; transportu i gospodarki magazynowej; działalności związanej z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi; informacji i komunikacji; działalności związanej z obsługą rynku nieruchomości; działalności prawniczej, rachunkowo-księgowej i doradztwa podatkowego, działalności firm centralnych (head offices); doradztwa związanego z zarządzaniem; działalności w zakresie architektury i inżynierii; badań i analiz technicznych; reklamy, badania rynku i opinii publicznej; pozostałej działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej; działalności w zakresie usług administrowania i działalności wspierającej; działalności związanej z kulturą, rozrywką i rekreacją; naprawy i konserwacji komputerów i artykułów użytku osobistego i domowego; pozostałej indywidualnej działalności usługowej,
- o skupie produktów rolnych, obejmują skup od producentów z terenu województwa; ceny podano bez podatku VAT,
- o wynikach finansowych przedsiębiorstw oraz nakładach inwestycyjnych, dotyczą podmiotów gospodarczych prowadzących księgi rachunkowe (z wyjątkiem przedsiębiorstw rolnictwa, leśnictwa, łowiectwa i rybactwa, działalności finansowej i ubezpieczeniowej oraz szkół wyższych), w których liczba pracujących przekracza 49.

Dane w ujęciu wartościowym wyrażone są w cenach bieżących i stanowią podstawę dla obliczenia wskaźników struktury. Wskaźniki dynamiki zaprezentowano na podstawie wartości w cenach bieżących, z wyjątkiem przemysłu, dla którego wskaźniki dynamiki podano na podstawie wartości w cenach stałych (średnie ceny bieżące 2015 r.).

Liczby względne (wskaźniki, odsetki) wyliczono na podstawie danych bezwzględnych, wyrażonych z większą dokładnością niż podane w tekście i tablicach.

Dane prezentuje się w układzie Polskiej Klasyfikacji Działalności – PKD 2007. W niniejszym komunikacie zastosowano skróty niektórych nazw poziomów klasyfikacyjnych; w tablicach i na wykresach skrócone nazwy zostały oznaczone znakiem „Δ”.

Polska klasyfikacja działalności 2007 (PKD 2007)

Skrót	Pełna nazwa
Sekcje	
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę	Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja	Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją
Handel; naprawa pojazdów samochodowych	Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle
Zakwaterowanie i gastronomia	Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi
Obsługa rynku nieruchomości	Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości
Administrowanie i działalność wspierająca	Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca
Działy	
Produkcja skór i wyrobów skórzanych	Produkcja skór i wyrobów ze skór wyprawionych
Produkcja wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny	Produkcja wyrobów z drewna oraz korka, z wyłączeniem mebli; produkcja wyrobów ze słomy i materiałów używanych do wyplatania
Produkcja wyrobów z metali	Produkcja metalowych wyrobów gotowych, z wyłączeniem maszyn i urządzeń
Produkcja maszyn i urządzeń	Produkcja maszyn i urządzeń, gdzie indziej niesklasyfikowana
Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep	Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep, z wyłączeniem motocykli
Budowa budynków	Roboty budowlane związane ze wznoszeniem budynków
Budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej	Roboty związane z budową obiektów inżynierii lądowej i wodnej
Handel hurtowy	Handel hurtowy, z wyłączeniem handlu pojazdami samochodowymi
Handel detaliczny	Handel detaliczny, z wyłączeniem handlu detalicznego pojazdami samochodowymi

Objaśnienia znaków umownych

Symbol	Opis
Kreska (–)	zjawisko nie występuje.
Kropka (.)	zupełny brak informacji albo brak informacji wiarygodnych
Znak x	wypełnienie pozycji jest niemożliwe lub niecelowe
Znak Δ	oznacza, że nazwy zostały skrócone w stosunku do obowiązującej klasyfikacji
„W tym”	oznacza, że nie podaje się wszystkich składników sumy
Znak *	oznacza, że dane zostały zmienione w stosunku do już opublikowanych.
p.proc.	punkt procentowy.

Dane charakteryzujące województwo wielkopolskie można również znaleźć w publikacjach statystycznych wydawanych przez US w Poznaniu oraz w publikacjach ogólnopolskich GUS.

Prosimy o podanie źródła przy publikowaniu danych Urzędu Statystycznego.

Rynek pracy

W październiku br. w województwie wielkopolskim utrzymała się tendencja wzrostowa przeciętnego miesięcznego zatrudnienia w sektorze przedsiębiorstw, obserwowana w odniesieniu do analogicznego okresu ub. roku. Stopa bezrobocia rejestrowanego utrzymała poziom niższy aniżeli przed rokiem i wciąż pozostawała najniższa w kraju.

Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw w październiku br. wyniosło 798,0 tys. osób i w stosunku do poprzedniego miesiąca wzrosło o 0,4%, a w porównaniu z październikiem ub. roku zwiększyło się o 3,5% (przed rokiem w ujęciu miesięcznym obserwowano podobny przyrost zatrudnienia, natomiast w stosunku rocznym był on nieco większy niż w październiku br. i wyniósł 4,1%).

Tablica 1. Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw

Wyszczególnienie	X 2019		I-X 2019	
	w tys.	X 2018=100	w tys.	I-X 2018=100
OGÓŁEM	798,0	103,5	789,8	103,3
w tym:				
Przemysł	345,5	100,9	345,5	101,9
górnictwo i wydobywanie	4,3	94,9	4,5	98,4
przetwórstwo przemysłowe	320,9	100,9	320,9	101,9
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^a	7,9	102,0	7,8	101,5
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^a	12,4	102,5	12,3	103,0
Budownictwo	39,0	106,2	39,3	104,9
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^a	251,3	105,5	247,2	104,5
Transport i gospodarka magazynowa	71,8	109,9	68,3	105,8
Zakwaterowanie i gastronomia ^a	7,0	104,8	6,9	103,0
Informacja i komunikacja	14,1	109,5	13,7	109,7
Obsługa rynku nieruchomości ^a	7,2	101,3	7,2	100,2
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna ^a	17,0	113,7	16,2	110,0
Administrowanie i działalność wspierająca ^a	33,1	95,3	33,5	97,8

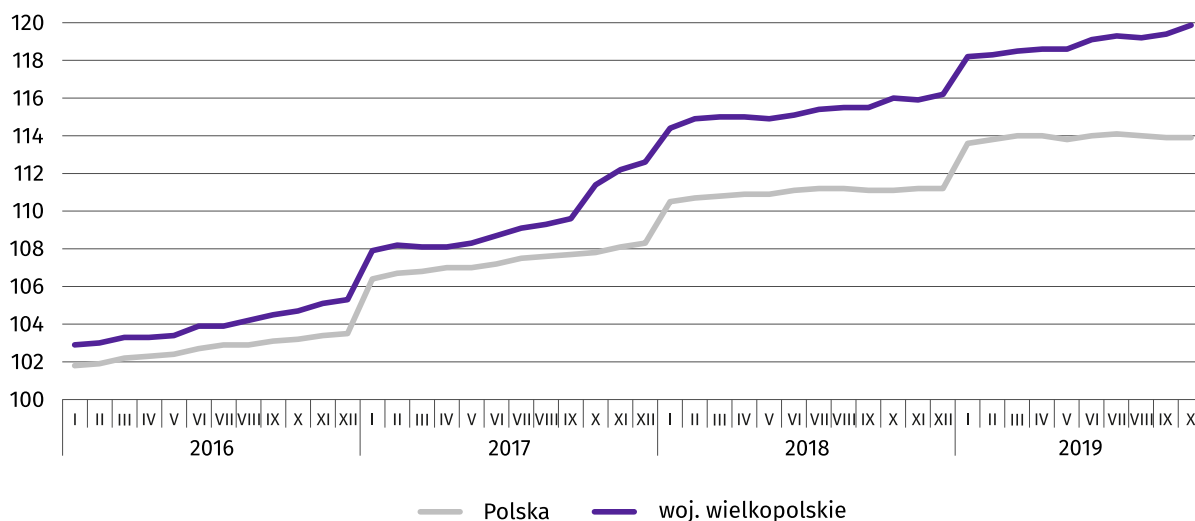
a Nie obejmuje działów: Badania naukowe i prace rozwojowe oraz Działalność weterynaryjna.

W porównaniu z październikiem ub. roku w większości sekcji odnotowano wzrost zatrudnienia, największy w działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej (o 13,7%), transporcie i gospodarce magazynowej (o 9,9%) oraz informacji i komunikacji (o 9,5%). Spadek zatrudnienia obserwowano w przedsiębiorstwach związanych z górnictwem i wydobywaniem (o 5,1%), a także z administrowaniem i działalnością wspierającą (o 4,7%).

W strukturze zatrudnienia niezmiennie dominują dwie sekcje: przetwórstwo przemysłowe (40,2% ogółu zatrudnionych w sektorze przedsiębiorstw) oraz handel; naprawa pojazdów samochodowych (31,5%). Na poziomie działów największym zatrudnieniem wciąż wyróżniają się przedsiębiorstwa handlu detalicznego (21,4% ogółu zatrudnionych) i hurtowego (8,6%), jednostki związane z transportem lądowym i rurociągowym (7,5%) oraz podmioty zajmujące się produkcją artykułów spożywczych (6,3%) i mebli (5,9%).

W okresie styczeń–październik br. przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw wyniosło 789,8 tys. osób i było o 3,3% większe niż w analogicznym okresie ub. roku (przed rokiem wzrost zatrudnienia wyniósł 5,2%). W okresie styczeń–październik br. największy roczny przyrost zatrudnienia dotyczył sekcji działalność profesjonalna, naukowa i techniczna (o 10,0%) oraz informacja i komunikacja (o 9,7%). Podobnie jak w październiku, w całym okresie (w ujęciu narastającym) spadek zatrudnienia odnotowały przedsiębiorstwa zajmujące się administrowaniem i działalnością wspierającą (o 2,2%) oraz górnictwem i wydobywaniem (o 1,6%).

**Wykres 1. Przeciętne miesięczne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw
(przeciętna miesięczna 2015 = 100)**

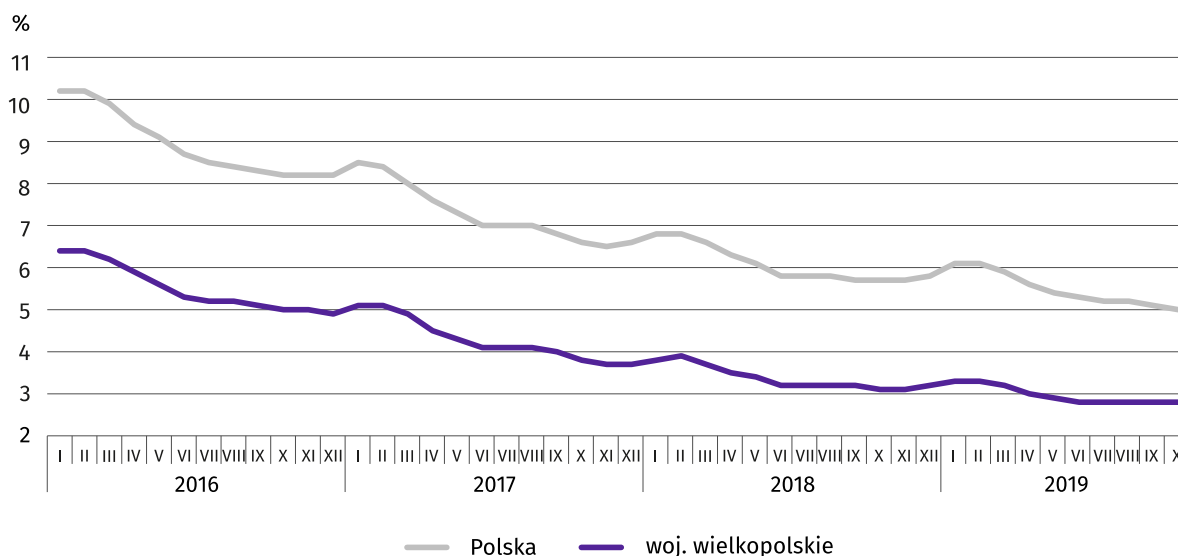

W końcu października br. **liczba bezrobotnych** zarejestrowanych w urzędach pracy wyniosła 44,9 tys. osób i była o 0,3 tys., tj. o 0,6% mniejsza niż w poprzednim miesiącu oraz o 5,2 tys., tj. o 10,4% mniejsza niż w październiku ub. roku. Kobiety stanowiły 62,1% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych (przed rokiem 62,6%).

Tablica 2. Liczba bezrobotnych i stopa bezrobocia

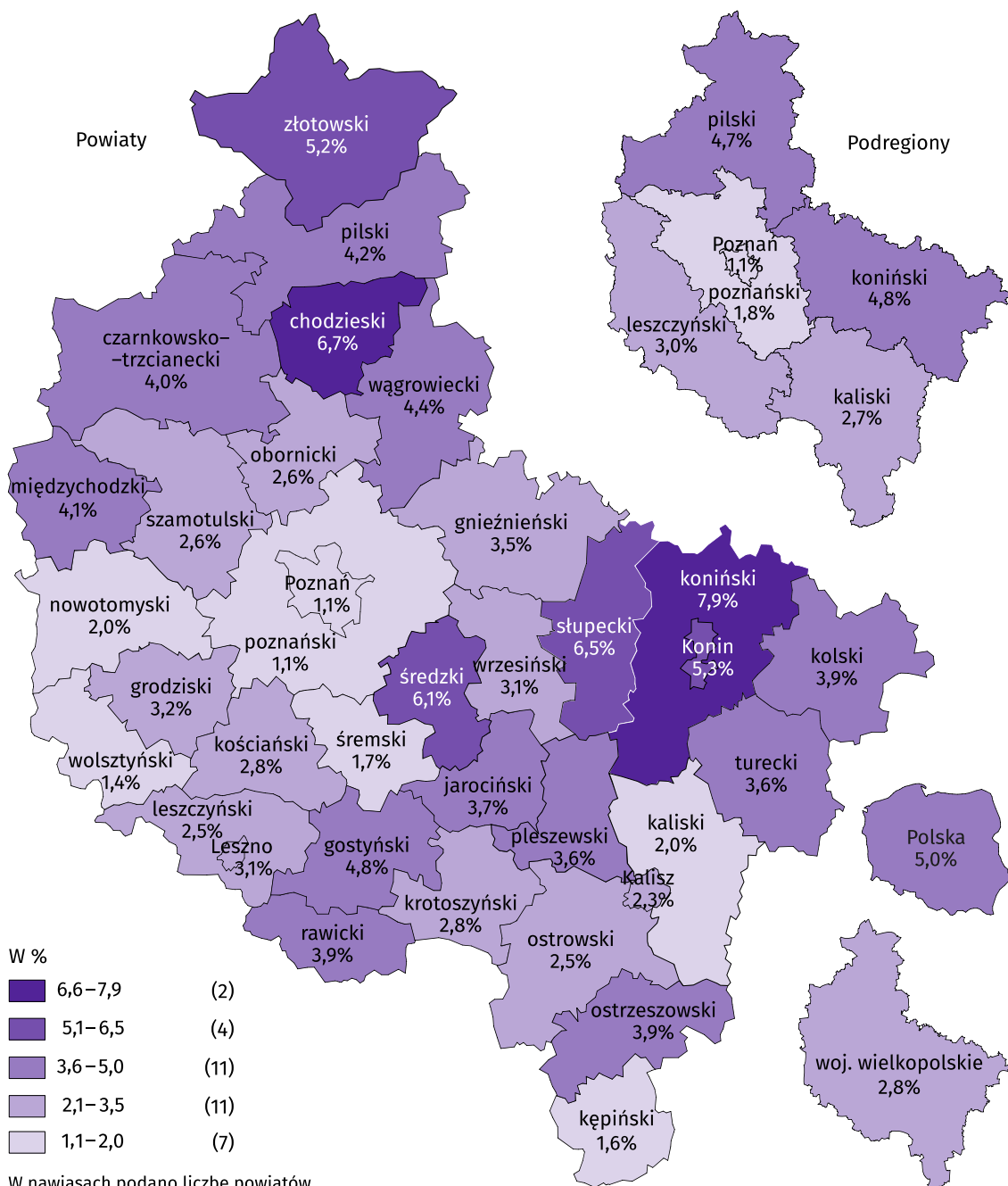
Wyszczególnienie	2018	2019	
	X	IX	X
Bezrobotni zarejestrowani (stan w końcu miesiąca) w tys.	50,1	45,1	44,9
Bezrobotni nowo zarejestrowani (w ciągu miesiąca) w tys.	10,1	9,5	9,5
Bezrobotni wyrejestrowani (w ciągu miesiąca) w tys.	11,3	10,6	9,8
Stopa bezrobocia rejestrowanego (stan w końcu miesiąca) w %	3,1	2,8	2,8

**Wykres 2. Stopa bezrobocia rejestrowanego
Stan w końcu miesiąca**

Stopa bezrobocia rejestrowanego w wielkopolskim w końcu października br. wyniosła 2,8%, podobnie jak przed miesiącem, a jednocześnie o 0,3 p.proc. mniej niż przed rokiem. Stopa bezrobocia w województwie była najniższa w kraju. Średnia ogólnopolska kształtowała się w tym czasie na poziomie 5,0%, tj. o 0,1 p.proc. niżej niż we wrześniu br. i o 0,7 p.proc. poniżej poziomu z października ub. roku.

**Wykres 3. Stopa bezrobocia rejestrowanego według powiatów i podregionów w 2019 r.
Stan w końcu października**

Stopa bezrobocia w województwie wielkopolskim jest zróżnicowana terytorialnie. Do powiatów o najwyższej wartości tego wskaźnika należały: koniński (7,9% wobec 8,9% w październiku ub. roku), chodzieski (6,7% wobec 6,8%) i stłupecki (6,5% wobec 7,5%). Najniższą stopę bezrobocia charakteryzowały się Poznań (1,1% wobec 1,2%) oraz powiaty poznański (1,1% wobec 1,4%) i wolsztyński (1,4%; podobnie jak przed rokiem).

Spadek stopy bezrobocia w odniesieniu do września br. odnotowano w 10 z 35 powiatów (największy w grodzkim i wągrowieckim – po 0,2 p.proc.). W 15 powiatach wskaźnik bezrobocia utrzymał się na poziomie sprzed miesiąca, a w 10 obserwowano jego wzrost (największy w chodzieskim o 0,5 p.proc.). W porównaniu z październikiem ub. roku stopa bezrobocia obniżyła się w 29 powiatach (w największym stopniu w złotowskim – o 1,4 p.proc.), natomiast wzrosła – w dwóch (w średzkim – o 0,6 p.proc. i pleszewskim o 0,4 p.proc.).

W październiku br. w urzędach pracy **zarejestrowano** 9,5 tys. osób bezrobotnych, tj. o 0,3% więcej niż przed miesiącem, ale o 5,9% mniej niż przed rokiem. Udział osób rejestrujących się po raz kolejny w ogólnej liczbie nowo zarejestrowanych zmniejszył się w ciągu roku o 1,0 p.proc. (do 75,9%). Obniżył się również udział bezrobotnych dotychczas niepracujących (o 0,5 p.proc. do 12,3%). Zwiększył się natomiast udział bezrobotnych zwolnionych z przyczyn dotyczących zakładu pracy (o 0,8 p.proc. do 4,7%) oraz absolwentów (o 0,1 p.proc. do 12,9%).

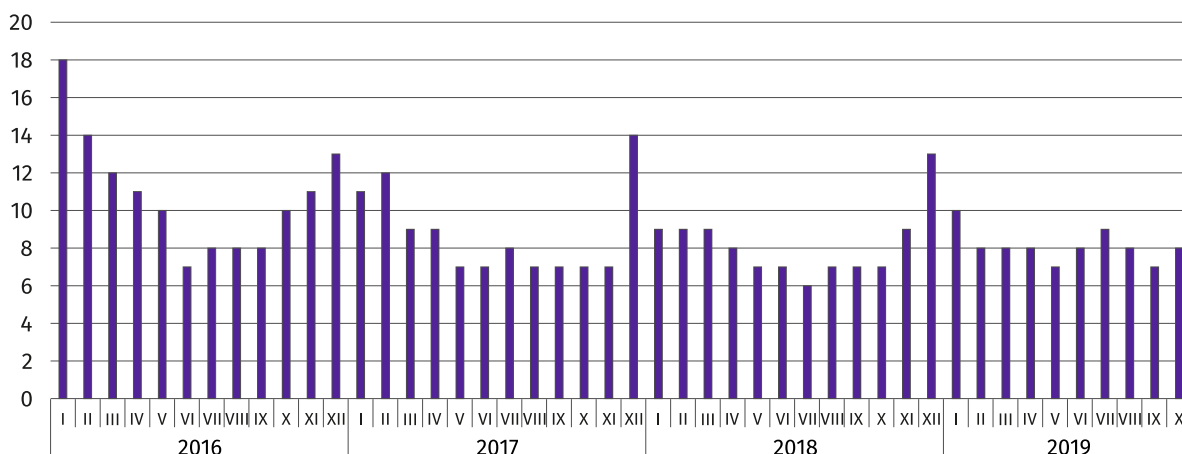
W październiku br. z ewidencji bezrobotnych **wyrejestrowano** 9,8 tys. osób, tj. o 7,5% mniej niż przed miesiącem i o 13,5% mniej niż przed rokiem. Z tytułu podjęcia pracy (głównej przyczyny wyrejestrowania) z rejestru bezrobotnych wyłączono 5,1 tys. osób (w październiku ub. roku 5,6 tys.). Udział tej kategorii w ogólnej liczbie wyrejestrowanych w ujęciu rocznym wzrósł o 2,3 p.proc. (do 51,8%). Zwiększył się także udział bezrobotnych, którzy nabyli uprawnienia do świadczenia przedemerytalnego (o 0,4 p.proc. do 1,0%). Nie zmienił się odsetek osób, które dobrowolnie zrezygnowały ze statusu bezrobotnego (6,3%), a także udział wyrejestrowanych, którzy nabyli prawa emerytalne lub rentowe (0,4%). Zmniejszył się natomiast odsetek bezrobotnych, którzy rozpoczęli szkolenie lub staż u pracodawców (o 2,9 p.proc. do 9,0%) oraz osób wykreślonych z ewidencji z powodu niepotwierdzenia gotowości do pracy (0,5 p.proc. do 17,0%).

W końcu października br. **bez prawa do zasiłku** pozostawało 36,3 tys. bezrobotnych, a ich udział w liczbie bezrobotnych ogółem wyniósł 81,0%, tj. o 1,5 p.proc. mniej niż przed rokiem.

Bezrobotni będący w szczególnej sytuacji na rynku pracy w końcu października br. stanowili 81,6% ogółu zarejestrowanych (przed rokiem 83,1%). Udział długotrwale bezrobotnych w ciągu roku zmniejszył się o 4,8 p.proc. i wyniósł 39,6%. Zmalał również odsetek bezrobotnych posiadających co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia (o 0,9 p.proc. do 22,8%), osób powyżej 50 roku życia (o 0,3 p.proc. do 25,0%) oraz korzystających ze świadczeń pomocy społecznej (o 0,3 p.proc. do 3,2%). Wzrósł natomiast udział osób niepełnosprawnych (o 0,5 p.proc. do 8,4%) i bezrobotnych poniżej 30 roku życia (o 0,4 p.proc. do 28,9%). Nie zmienił się w skali roku odsetek bezrobotnych posiadających co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia (0,3%).

W październiku br. do urzędów pracy trafiło 7,1 tys. **ofert zatrudnienia**, tj. o 17,2% mniej niż przed miesiącem i o 21,2% mniej niż przed rokiem. W końcu miesiąca na 1 ofertę pracy przypadało 8 bezrobotnych (7 osób przed miesiącem i przed rokiem).

Wykres 4. Bezrobotni na 1 ofertę pracy
Stan w końcu miesiąca

W okresie styczeń–październik br. wydatki Funduszu Pracy wyniosły łącznie 247,1 mln zł, w tym na wypłatę zasiłków dla bezrobotnych wydatkowano 93,8 mln zł, tj. 38,0%, a na realizację programu promocji zatrudnienia – 136,1 mln zł, tj. 55,1%.

Z danych urzędów pracy wynika, że według stanu w końcu października br. 15 zakładów pracy zapowiedziały zwolnienie w najbliższym czasie 1,0 tys. pracowników (przed rokiem odpowiednio 14 zakładów, 2,5 tys. pracowników).

Wynagrodzenia

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw w województwie wielkopolskim w październiku br. wyniosło 4735,25 zł zwiększyło się o 1,6% w stosunku do września br. oraz o 5,8% w relacji do października ub. roku (przed rokiem wzrost wynagrodzeń wyniósł 2,1% w ujęciu miesięcznym i 6,3% w skali roku).

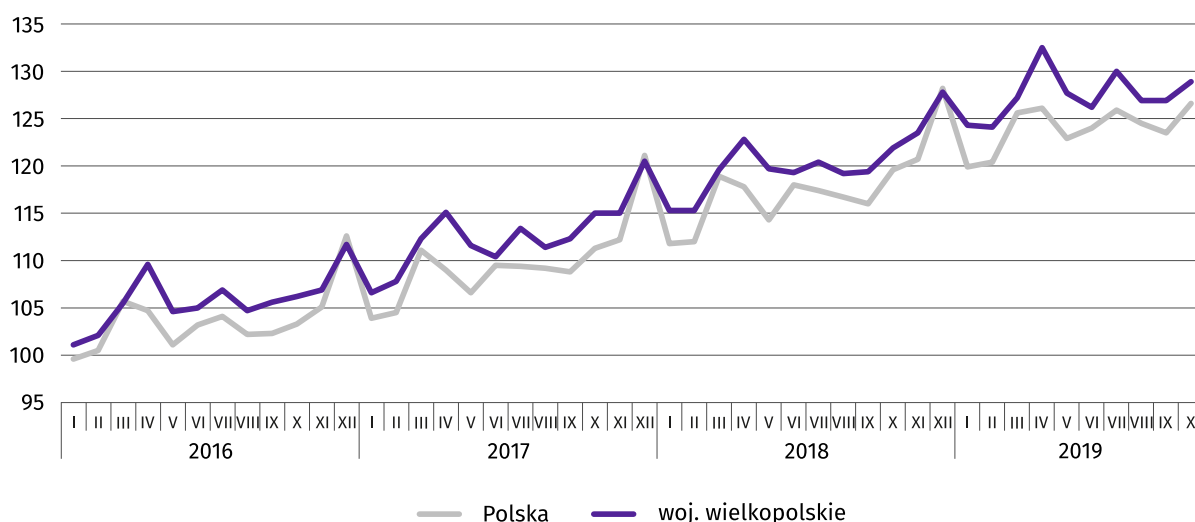
Tablica 3. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw

Wyszczególnienie	X 2019		I-X 2019	
	w zł	X 2018=100	w zł	I-X 2018=100
OGÓŁEM	4735,25	105,8	4698,00	106,7
w tym:				
Przemysł	4982,59	104,9	4931,06	105,6
górnictwo i wydobywanie	6188,56	104,5	6124,54	105,1
przetwórstwo przemysłowe	4934,25	105,2	4868,59	105,7
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ	6770,32	98,0	7482,08	102,1
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ	4679,61	105,4	4507,16	104,8
Budownictwo	5414,78	105,8	5212,65	107,0
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	4276,55	107,5	4293,40	108,2
Transport i gospodarka magazynowa	4306,23	105,8	4212,64	106,6
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	3434,38	105,7	3410,84	105,0
Informacja i komunikacja	7842,21	105,5	7761,51	105,3
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	5295,56	105,2	5012,65	104,7
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna ^a	6200,85	102,8	6296,90	105,1
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	3755,52	110,3	3761,04	111,3

a Nie obejmuje działań: Badania naukowe i prace rozwojowe oraz Działalność weterynaryjna.

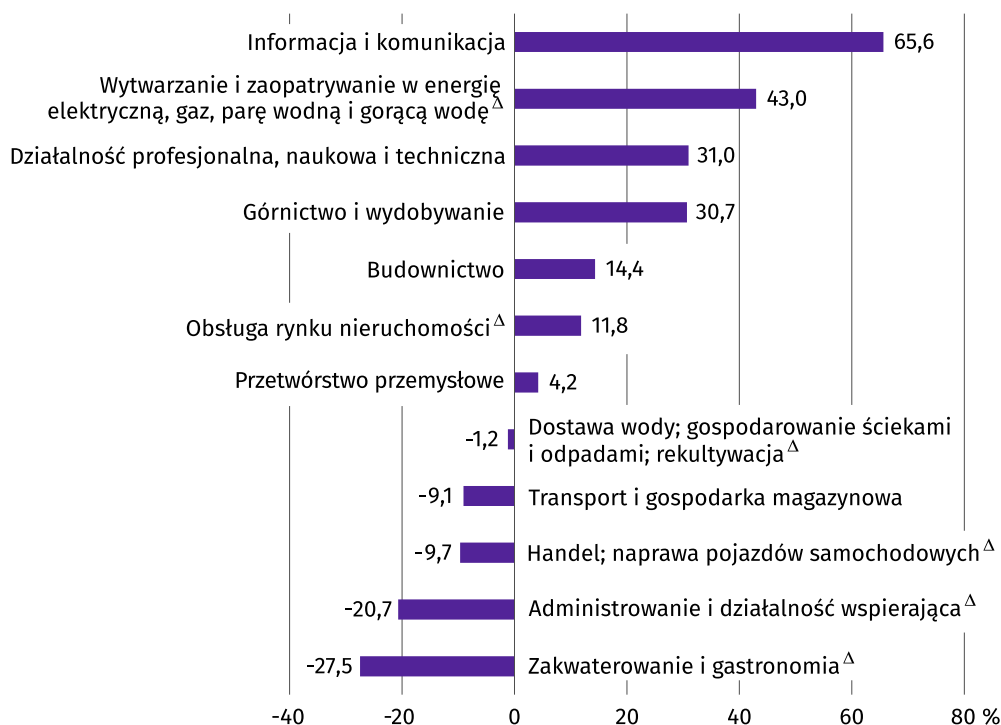
W porównaniu z październikiem ub. roku przeciętne miesięczne wynagrodzenie zwiększyło się we wszystkich sekcjach sektora przedsiębiorstw, z wyjątkiem wytwarzania i zaopatrywania w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę, gdzie odnotowano spadek o 2,0%. Największy wzrost poziomu wynagrodzeń obserwowano w przedsiębiorstwach związanych z administrowaniem i działalnością wspierającą (o 10,3%) oraz handlem; naprawą pojazdów samochodowych (o 7,5%).

Wykres 5. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw (przeciętna miesięczna 2015 = 100)

Najwyższe wynagrodzenie w październiku br. otrzymali zatrudnieni w sekcjach: informacja i komunikacja (o 65,6% wyższe od przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw), wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (o 43,0% wyższe od średniej), działalność profesjonalna, naukowa i techniczna (o 31,0%) oraz górnictwo i wydobywanie (o 30,7% wyższe od średniej). Wciąż najniższy pozostaje poziom płac w jednostkach zajmujących się zakwaterowaniem i gastronomią (o 27,5% niższy od przeciętnego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw).

Wykres 6. Odchylenia względne przeciętnych miesięcznych wynagrodzeń brutto w sekcjach od przeciętnego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw w październiku 2019 r.

W okresie styczeń–październik br. przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw ukształtowało się na poziomie 4698,00 zł, tj. o 6,7% wyżej niż przed rokiem (w okresie styczeń–październik ub. roku roczny wzrost wynagrodzeń wyniósł 6,8%). Przeciętne wynagrodzenie zwiększyło się we wszystkich sekcjach sektora przedsiębiorstw, a największy wzrost odnotowały jednostki związane z administrowaniem i działalnością wspierającą (o 11,3%) oraz handlem; naprawą pojazdów samochodowych (o 8,2%).

Ceny detaliczne

W III kwartale br. **cenę towarów i usług konsumpcyjnych** w województwie wielkopolskim w skali roku zwiększyły się o 3,1% (wobec 2,8% w kraju). W analogicznym kwartale ub. roku wzrost cen wyniósł 2,2% (w kraju 2,0%).

W kolejnych kwartałach br. obserwowano zwiększenie dynamiki cen. W porównaniu z poprzednim kwartałem najbardziej przyspieszyło tempo wzrostu cen żywności i napojów bezalkoholowych. Szybciej rosły też ceny towarów i usług związanych z mieszkaniem, zdrowiem i edukacją. Zwolniła natomiast dynamika cen w grupie rekreacja i kultura oraz napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe. Po raz pierwszy od I kwartału ub. roku niższe były ceny towarów i usług związanych z transportem.

Tablica 4. Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych

Wyszczególnienie	2018		2019	
	II kw.	III kw.	II kw.	III kw.
	analogiczny okres roku poprzedniego = 100			
OGÓŁEM	101,9	102,2	102,8	103,1
w tym:				
Żywność i napoje bezalkoholowe	103,4	102,2	105,0	107,0
Napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe	101,5	102,1	101,4	101,0
Odzież i obuwie	96,7	97,2	100,2	99,7
Mieszkanie	101,7	102,1	101,2	101,8
Zdrowie	101,5	101,7	103,8	104,2
Transport	106,6	111,2	103,1	99,2
Rekreacja i kultura	101,8	102,5	103,1	102,6
Edukacja	101,9	102,4	103,0	103,1

W październiku br. **ceny detaliczne** większości wybranych towarów i usług konsumpcyjnych były wyższe od notowanych przed rokiem.

Z grupy „pieczywo i produkty zbożowe” najbardziej podrożała mąka pszenna (o 16,5%). Wzrosła również cena ryżu (o 6,4%), butki pszennej (o 5,8%) i chleba pszenno-żytniego (o 4,9%). Zmniejszyła się natomiast cena kaszy jęczmiennej (o 2,1%).

W grupie „mięso i wędliny” wyższa niż przed rokiem była cena mięsa wieprzowego bez kości (schab) – o 8,0%, a cena mięsa wołowego z kością (rostbef) – o 0,5%. Mięso wołowe bez kości (z udźca) było tańsze o 6,6%. Wśród badanych wędlin droższe były szynka wieprzowa gotowana i kielbasa wędzona (w obu przypadkach o 8,0%) oraz kielbasa suszona (o 4,8%). Cena kurcząt patroszonych była o 2,6% wyższa niż w październiku ub. roku. Filety z morskczuka mrożonego podrożały o 6,5%.

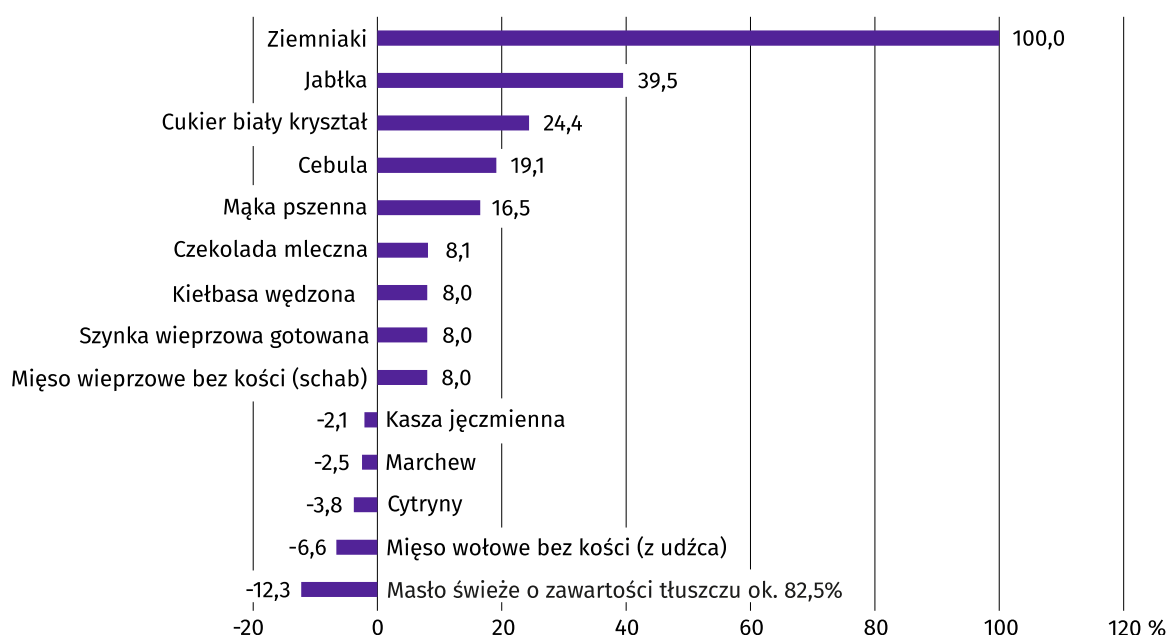
W grupie „mleko, sery i jaja” w ciągu roku podrożała śmietana o zawartości tłuszczu 18% (o 3,8%), mleko krowie spożywcze o zawartości tłuszczu 2-2,5% (o 3,1%) i ser dojrzewający (o 2,8%). Tańszy niż przed rokiem był ser twarogowy półtłusty (o 0,4%). Cena mleka krowiego spożywczego o zawartości tłuszczu 3-3,5%, sterylizowanego pozostała na zbliżonym poziomie do notowanego w październiku ub. roku.

Wśród towarów z grupy „oleje i pozostałe tłuszcze” wzrosła cena oleju rzepakowego produkcji krajowej (o 1,5%) oraz margaryny (o 0,3%), a obniżyła się cena masła świeżego o zawartości tłuszczu ok. 82,5% (o 12,3%).

W grupie badanych warzyw i owoców najbardziej wzrosła cena ziemniaków (2-krotnie). Więcej należało zapłacić także za jabłka (o 39,5%), cebulę (o 19,1%) i pomarańcze (o 3,8%). Cytryny potaniały o 3,8%, a marchew – o 2,5%.

Z pozostałych towarów żywnościowych objętych badaniem droższy w ujęciu rocznym okazał się m.in. cukier biały kryształ (o 24,4%), czekolada mleczna (o 8,1%) i kawa naturalna, mielona (o 0,5%), a tańszy był sok jabłkowy (o 2,0%).

Wykres 7. Zmiany cen detalicznych wybranych artykułów żywnościowych w październiku 2019 r. (wzrost/spadek w stosunku do analogicznego okresu roku poprzedniego)

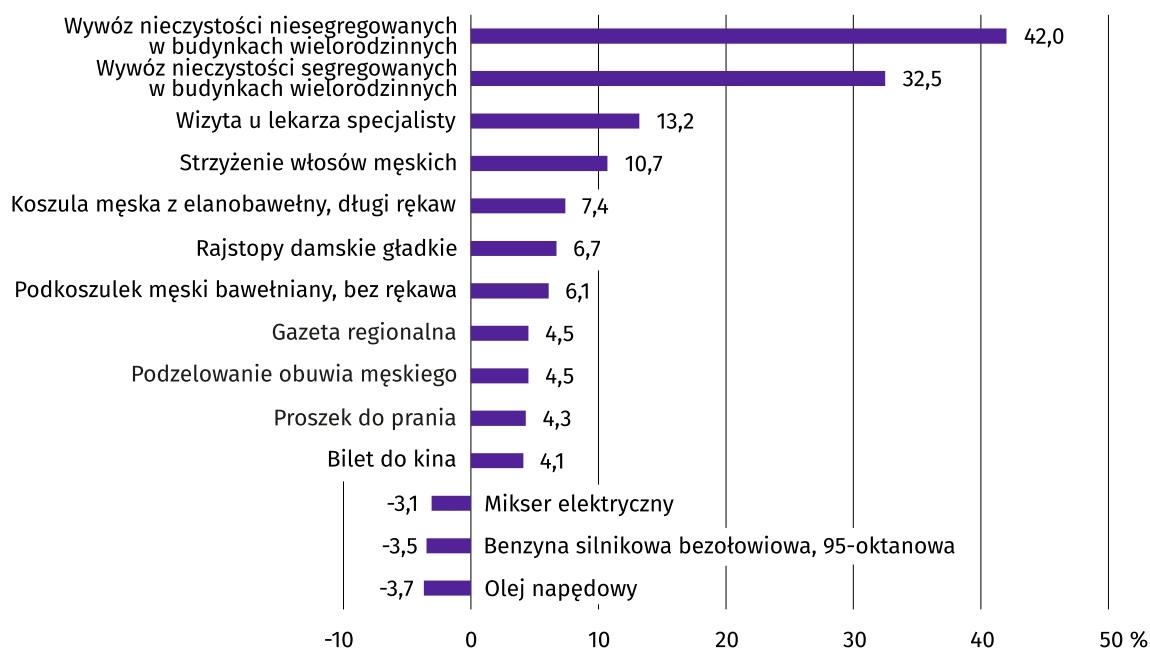
Wśród towarów i usług związanych z użytkowaniem mieszkania w największym stopniu podniesiono opłaty za wywóz śmieci w budynkach wielorodzinnych – niesegregowanych (o 42,0%) i segregowanych (o 32,5%). Wzrosły również ceny ciepłej wody (o 2,3%) i zimnej wody z miejskiej sieci wodociągowej (o 1,5%). Za centralne ogrzewanie lokali mieszkalnych płacono o 2,9% więcej niż przed rokiem, a za węgiel kamienny o 0,2% więcej.

W grupie dóbr i usług związanych z transportem mniej niż przed rokiem płacono za olej napędowy (o 3,7%) i benzynę silnikową bezołowiową 95-oktanową (o 3,5%). Cena za bilet jednorazowy normalny na przejazd autobusem miejskim wzrosła o 2,3%, a przejazd taksówką osobową (taryfa dzienna) był droższy o 1,9%.

Podrożały opłaty za usługi związane ze zdrowiem – cena wizyty u lekarza specjalisty w skali roku zwiększyła się o 13,2%. W grupie kultura i rekreacja gazeta regionalna była droższa o 4,5%, a bilet do kina – o 4,1%.

Wśród innych towarów i usług wzrost cen dotyczył m.in. strzyżenia włosów męskich (o 10,7%), koszuli męskiej z elanobawełny, długi rękaw (o 7,4%) i rajstop damskich gładkich (o 6,7%).

Wykres 8. Zmiany cen detalicznych wybranych artykułów nieżywnościowych i usług konsumpcyjnych w październiku 2019 r. (wzrost/spadek w stosunku do analogicznego okresu roku poprzedniego)

Rolnictwo

W październiku br. średnia¹ temperatura powietrza na obszarze województwa wielkopolskiego wyniosła +10,7°C i utrzymała się na poziomie notowanym przed rokiem, ale o 2,2°C przewyższyła normę z lat 1971–2000. Zarówno najwyższą dobową temperaturę maksymalną (+25,1°C), jak i minimalną (-5,3°C; przy gruncie -7,9°C) zanotowano w stacji hydrologiczno-meteorologicznej IMGW w Lesznie. Ujemna temperatura przy gruncie utrzymywała się przez 6 dni w Kole, Lesznie i Pile, 5 dni – w Poznaniu i 4 dni – w Kaliszu. Średnia suma opadów atmosferycznych na obszarze województwa wyniosła 22,2 mm, co stanowiło 60% wieloletniej normy opadowej. Największe opady, sięgające 38,9 mm (98% normy opadowej), odnotowano w Pile. Liczba dni z opadami w październiku br. wahała się od 12 w Kole i Pile, 11 – w Poznaniu, 10 – w Kaliszu do 9 – w Lesznie.

W październiku spadło mniej deszczu niż przed miesiącem, w związku z czym pogorszyły się warunki wilgotnościowe w glebie, natomiast ilość ciepła, mimo zróżnicowanej temperatury, była wystarczająca dla wegetacji roślin. Pierwszy tydzień był suchy i ciepły, a temperatura powietrza wahała się od 10 do 17°C i dopiero pod koniec pierwszej dekady odnotowano znaczne spadki temperatury, nawet do -7,9°C przy gruncie. W drugiej dekadzie pojawiły się opady deszczu i wyraźnie wzrosła temperatura powietrza. W ostatnich dniach października odnotowano liczne zamglenia, które dodatkowo wpłynęły na poprawę warunków wilgotnościowych. Długa i ciepła jesień sprzyjała uprawom ozimym, ale równocześnie przyczyniła się do rozwoju chorób grzybowych. Obserwowano również większe występowanie mszyc, które bez przeszkód mogły się rozmnażać i wydać kolejne pokolenie. Stan rzepaku i zbóż ozimych na ogół był dobry, chociaż zależał głównie od terminu siewu i ilości opadów w poszczególnych fazach rozwojowych. W październiku kampania cukrownicza przebiegała bez zakłóceń i do końca miesiąca udało się zebrać około 75% buraków cukrowych. Rolnicy przystąpili również do zbioru kukurydzy na ziarno.

W porównaniu z poprzednim miesiącem w październiku br. w skupie podrożał żywiec wołowy i mleko, natomiast mniej płacono za zboża, ziemniaki oraz żywiec wieprzowy i drobiowy. Na targowiskach obserwowano w tym czasie wzrost cen zbóż, a tańsze były ziemniaki. W odniesieniu do października ub. roku w skupie wzrosły ceny ziemniaków i żywca wieprzowego, natomiast na wolnym rynku podrożały wszystkie obserwowane produkty.

W okresie od lipca do października br. **skup zbóż podstawowych** (z mieszankami zbożowymi bez ziarna siewnego) od producentów z terenu województwa wielkopolskiego wyniósł łącznie 385,4 tys. ton, tj. o 0,2% więcej niż w analogicznym okresie poprzedniego roku. Podaż **pszenicy** w skali roku spadła się o 8,0%, a dostawy **żyta** były mniejsze o 4,9%.

W październiku br. skup zbóż podstawowych wyniósł łącznie 62,9 tys. ton, tj. o 10,4% więcej niż przed rokiem. Podaż pszenicy wzrosła w tym czasie o 4,5%, a dostawy żyta – o 3,0%. W ujęciu miesięcznym zanotowano spadek podaży zbóż podstawowych na poziomie 25,0%, w tym skup pszenicy był mniejszy o 15,6%, natomiast żyta – o 13,6%.

¹ Przeciętne wartości temperatur i opadów obliczono jako średnie arytmetyczne przeciętnych miesięcznych wartości z pięciu stacji hydrologiczno-meteorologicznych Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej zlokalizowanych w Kaliszu, Kole, Lesznie, Pile i Poznaniu.

Tablica 5. Skup^a zbóż

Wyszczególnienie	VII-X 2019		X 2019		
	w tys. t	VII-X 2018 =100	w tys. t	X 2018=100	IX 2019=100
Ziarno zbóż podstawowych ^b	385,4	100,2	62,9	110,4	75,0
w tym:					
pszenica	204,2	92,0	40,9	104,5	84,4
żyto	49,6	95,1	7,2	103,0	86,4

a Bez skupu realizowanego przez osoby fizyczne. b Obejmuje: pszenicę, żyto, jęczmień, owies, pszenżyto; łącznie z mieszkankami zbożowymi; bez ziarna siewnego.

Od początku roku producenci z województwa wielkopolskiego dostarczyli do **skupu** łącznie 771,3 tys. ton **żywca rzeźnego** (w wadze poubojowej ciepłej), tj. o 0,8% mniej niż w okresie styczeń-październik ub. roku. Wprawdzie skup żywca wołowego i drobiowego w ciągu roku zwiększył się, odpowiednio o 0,1% i o 4,7%, ale mniejsze były dostawy żywca wieprzowego – o 6,9%.

W październiku br. do skupu trafiło 77,1 tys. ton żywca rzeźnego, tj. o 7,0% więcej niż we wrześniu br. i o 2,7% więcej niż przed rokiem. Skup drobiu rzeźnego był wyższy zarówno od notowanego przed rokiem – o 9,1%, jak i przed miesiącem – o 5,0%. Dostawy żywca wieprzowego były o 12,6% większe niż przed miesiącem, ale równocześnie o 5,8% mniejsze niż przed rokiem. W przypadku żywca wołowego podaż obniżyła się o 2,4% w relacji do poprzedniego miesiąca, ale wzrosła o 4,1% w odniesieniu do października ub. roku.

Tablica 6. Skup^a podstawowych produktów zwierzęcych

Wyszczególnienie	I-X 2019		X 2019		
	w tys. t	I-X 2018=100	w tys. t	X 2018=100	IX 2019=100
Żywiec rzeźny ^b	771,3	99,2	77,1	102,7	107,0
w tym:					
wołowy (z cielęcym)	74,7	100,1	6,8	104,1	97,6
wieprzowy	317,4	93,1	28,6	94,2	112,6
drobiowy	379,0	104,7	41,6	109,1	105,0
Mleko ^c	1512,7	102,0	145,8	104,5	102,5

a W okresie VII-X bez skupu realizowanego przez osoby fizyczne. b Obejmuje: bydło, cielęta, trzodę chlewną, owce, konie i drób; w przeliczeniu na mięso (łącznie z tłuszczami), w wadze poubojowej ciepłej. c W mln litrów.

W październiku br. za **ziarno zbóż podstawowych w skupie** płacono średnio 64,10 zł za 1 dt, tj. o 0,9% mniej niż w poprzednim miesiącu i o 19,1% mniej niż przed rokiem. **Cena skupu 1 dt pszenicy** wyniosła 66,35 zł i była o 0,7% niższa od notowanej przed miesiącem, a w odniesieniu do października ub. roku – niższa o 19,2%. **Na targowiskach cena 1 dt pszenicy** kształtowała się w tym czasie na poziomie 95,21 zł, tj. o 1,2% wyżej niż przed miesiącem i o 2,5% wyżej aniżeli przed rokiem.

Tablica 7. Przeciętne ceny podstawowych produktów rolnych

Wyszczególnienie	W skupie					Na targowiskach				
	X 2019			I-X 2019		X 2019			I-X 2019	
	w zł	X 2018= =100	IX 2019= =100	w zł	I-X 2018= =100	w zł	X 2018= =100	IX 2019= =100	w zł	I-X 2018= =100
Ziarno zbóż ^a za 1 dt:										
pszenica	66,35	80,8	99,3	74,62	104,9	95,21	102,5	101,2	97,32	114,6
żyto	55,52	77,8	95,3	63,93	123,8	81,40	108,5	101,0	80,95	117,5
Ziemniaki ^b za 1 dt	43,14	128,7	86,9	80,91	168,7	230,06	203,6	98,6	198,05	200,2
Żywiec rzeźny za 1 kg:										
bydło (bez cieląt)	6,07	89,6	101,0	6,09	91,3	.	x	x	.	x
trzoda chlewna	6,04	133,8	98,5	5,33	115,7	.	x	x	.	x
drób	3,90	99,1	96,0	3,83	103,2	.	x	x	.	x
Mleko za 1 hl	132,52	98,3	101,7	132,82	101,2	.	x	x	.	x

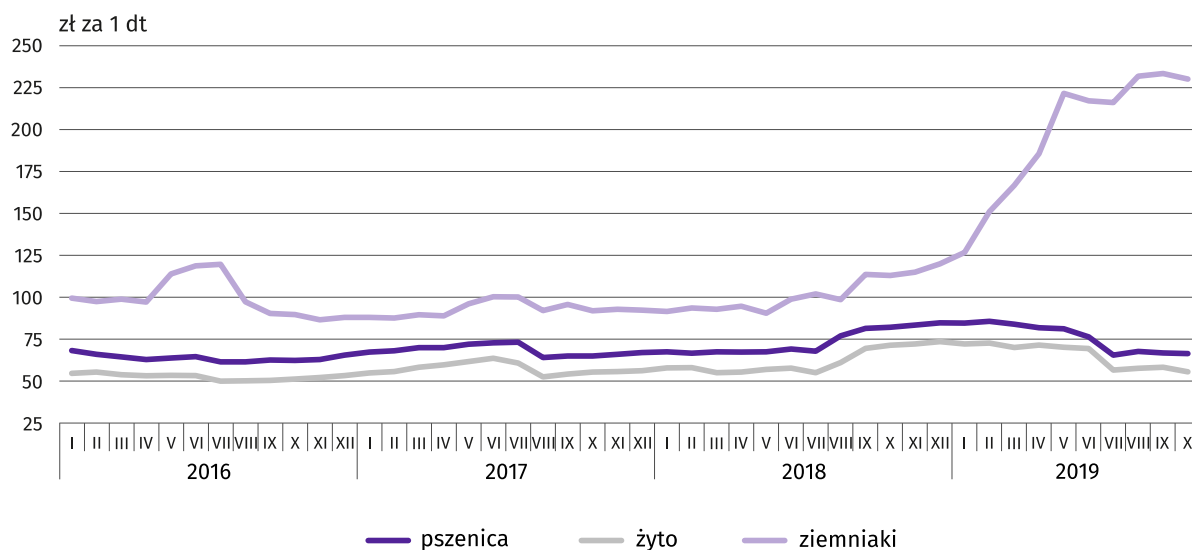
a W skupie bez ziarna siewnego. b Na targowiskach – jadalne późne.

Cena 1 dt żyta w skupie w październiku br. wyniosła 55,52 zł i była o 4,7% niższa od notowanej przed miesiącem oraz o 22,2% niższa niż przed rokiem. **Na targowiskach za 1 dt żyta** płacono 81,40 zł, tj. o 1,0% więcej niż w poprzednim miesiącu i o 8,5% więcej niż przed rokiem.

Za 1 dt **jęczmienia w obrocie targowiskowym** w październiku br. płacono 91,39 zł, tj. o 3,5% więcej niż przed miesiącem i o 5,1% więcej niż przed rokiem. **Cena targowiskowa owsa** ukształtowała się w tym czasie na poziomie 87,28 zł za 1 dt, tj. o 1,4% wyżej aniżeli we wrześniu br. i o 11,2% wyżej niż przed rokiem.

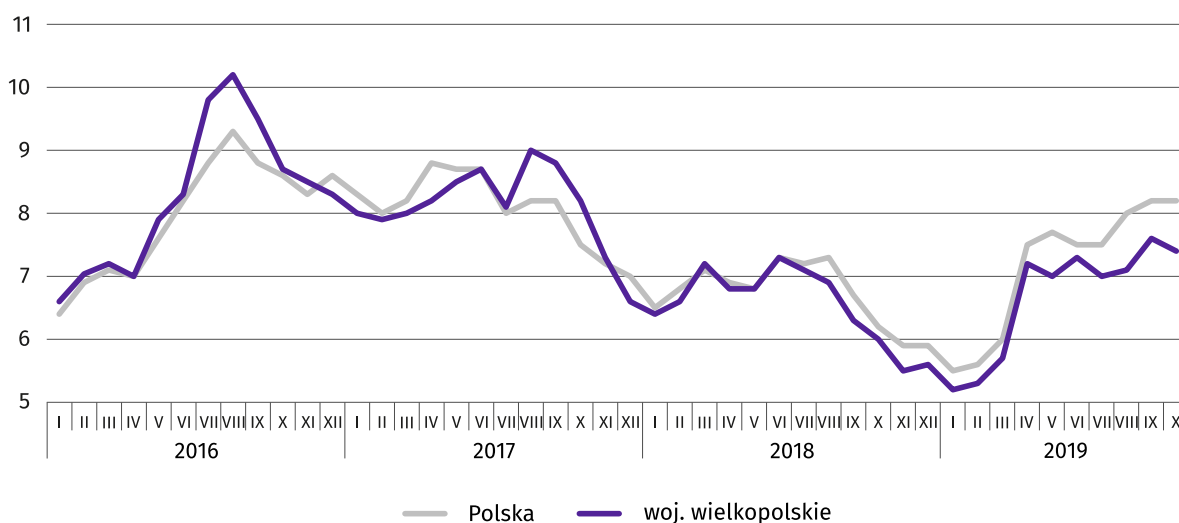
Przeciętna cena **ziemniaków jadalnych późnych na targowiskach** w październiku br. wyniosła 230,06 zł za 1 dt, co oznacza, że była o 1,4% niższa od notowanej przed miesiącem, natomiast cenę uzyskaną przed rokiem przewyższała ponad dwukrotnie. Średnia **cena ziemniaków w skupie** kształtowała się w tym czasie na poziomie 43,14 zł za 1 dt i w stosunku do ceny z września br. obniżyła się o 13,1%, ale w odniesieniu do października ub. roku była wyższa o 28,7%.

Wykres 9. Przeciętne ceny skupu zbóż i targowiskowe ceny ziemniaków

Cena 1 kg **żywca wołowego w skupie** w październiku br. ukształtowała się na poziomie 6,07 zł, tj. o 1,0% wyżej niż przed miesiącem, ale o 10,4% niżej aniżeli przed rokiem. Cena **żywca wieprzowego**, która w październiku br. wyniosła 6,04 zł za 1 kg, w ciągu miesiąca obniżyła się o 1,5%, natomiast w skali roku wykazała wzrost o 33,8%. Za 1 kg **żywca drobiowego** płacono w tym czasie 3,90 zł, czyli o 4,0% mniej niż przed miesiącem i o 0,9% mniej niż w październiku ub. roku.

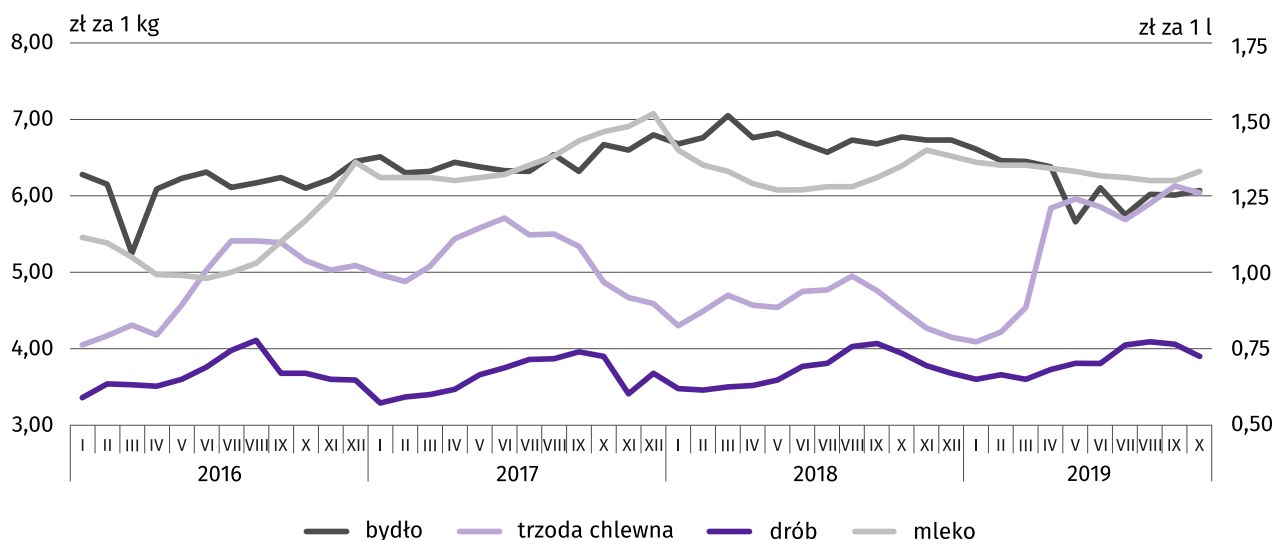
Wykres 10. Relacja przeciętnych cen skupu żywca wieprzowego do przeciętnych cen żyta na targowiskach

W październiku br. odnotowano pogorszenie opłacalności tuczu świń. **Relacja cen skupu żywca wieprzowego do targowiskowych cen żyta** wyniosła 7,4 (wobec 7,6 we wrześniu br. i 6,0 przed rokiem), natomiast **relacja cen skupu żywca wieprzowego do targowiskowych cen jęczmienia** osiągnęła wartość 6,6 (wobec odpowiednio 6,9 i 5,2).

Od początku roku do skupu trafiło 1512,7 mln litrów **mleka**, tj. o 2,0% więcej niż przed rokiem. Skup dokonany w październiku br. kształtował się na poziomie 145,8 mln litrów, tj. o 2,5% wyżej niż przed miesiącem i o 4,5% wyżej niż przed rokiem. **Cena uzyskana w skupie** za 1 hl tego produktu wyniosła 132,52 zł i była o 1,7% wyższa od notowanej we wrześniu br., ale jednocześnie o 1,7% niższa aniżeli w październiku ub. roku.

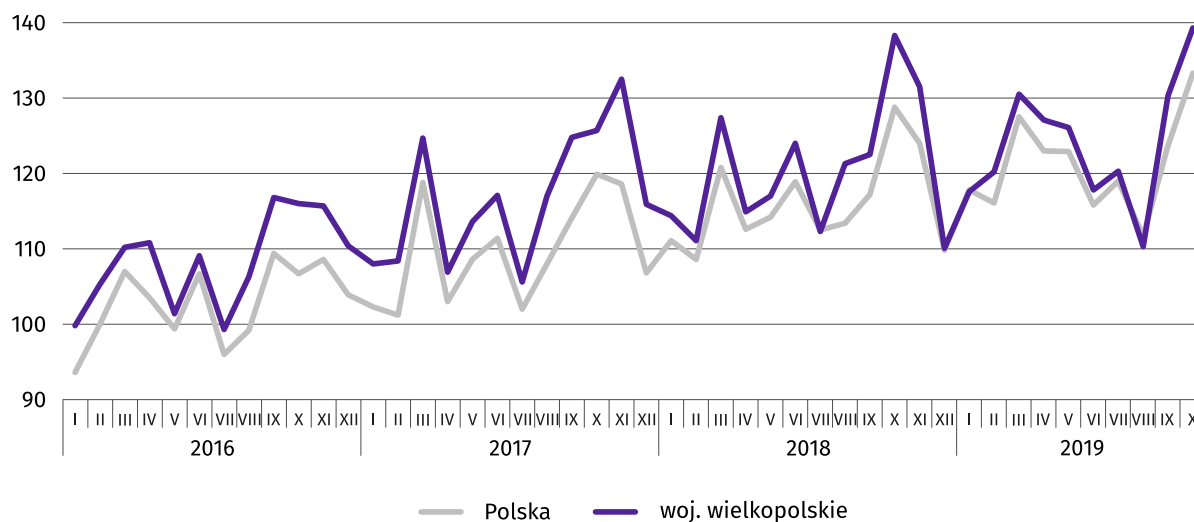
Wykres 11. Przeciętne ceny skupu żywca rzeźnego i mleka

Przemysł i budownictwo

W październiku br. wartość **produkcji sprzedanej przemysłu** w województwie wielkopolskim wyniosła 17183,5 mln zł (w cenach bieżących). Licząc w cenach stałych, oznacza to wzrost sprzedaży o 6,9% w stosunku do poprzedniego miesiąca i o 0,7% w relacji do października ub. roku (przed rokiem wzrost wartości sprzedaży był dużo większy i w skali miesiąca wyniósł 12,9%, a w ujęciu rocznym – 10,2%).

Wykres 12. Produkcja sprzedana przemysłu
(ceny stałe; przeciętna miesięczna 2015 = 100)

W porównaniu z październikiem ub. roku wzrost wartości sprzedaży produkcji zanotowały przedsiębiorstwa z trzech sekcji przemysłowych: wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę – o 13,8%, dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja – o 12,7% oraz przetwórstwo przemysłowe – 0,2%. Spadek sprzedaży obserwowano tylko w górnictwie i wydobywaniu – o 4,8%.

Na niższym poziomie klasyfikacji PKD wzrost wartości sprzedaży odnotowało 18 spośród 32 działów przemysłu, w tym zajmujące się produkcją napojów (o 21,2%), wytwarzaniem i zaopatrywaniem w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (o 13,8%), a ponadto produkcją: mebli (o 9,9%), papieru i wyrobów z papieru (o 6,1%), wyrobów z metali (o 3,8%) oraz wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych (o 2,1%). Spadek sprzedaży dotyczył m.in. produkcji: wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny (o 14,7%), wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych (o 11,9%), artykułów spożywczych (o 4,5%), maszyn i urządzeń (o 4,0%), urządzeń elektrycznych (o 3,4%) oraz pojazdów samochodowych, przyczep i naczep (o 1,7%).

Tablica 8. Dynamika produkcji sprzedanej przemysłu (w cenach stałych) i jej struktura (w cenach bieżących)

Wyszczególnienie	X 2019	I–X 2019	
	analogiczny okres roku poprzedniego = 100	w odsetkach	
OGÓŁEM	100,7	103,6	100,0
w tym:			
Przetwórstwo przemysłowe	100,2	103,5	94,3
w tym produkcja:			
artykułów spożywczych	95,5	102,4	19,2
napojów	121,2	107,6	3,3
wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny ^Δ	85,3	90,4	3,0
papieru i wyrobów z papieru	106,1	102,8	4,3
chemikaliów i wyrobów chemicznych	100,2	103,0	2,6
wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych	102,1	103,3	7,0
produkcja wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych	88,1	92,9	3,0
wyrobów z metali ^Δ	103,8	106,1	6,5
urządzeń elektrycznych	96,6	104,0	7,0
maszyn i urządzeń ^Δ	96,0	103,5	3,1
pojazdów samochodowych, przyczep i naczep ^Δ	98,3	106,4	16,0
mebli	109,9	106,9	8,6
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ	113,8	108,4	2,8

W październiku br. w działalności przemysłowej przedsiębiorstw dominowało sześć działów specjalizujących się w produkcji: artykułów spożywczych (19,7% wartości produkcji sprzedanej przemysłu całego województwa wobec 18,6% przed miesiącem i 20,5% przed rokiem), pojazdów samochodowych, przyczep i naczep (15,8%, wobec 16,7% we wrześniu br. i 16,2% w październiku ub. roku), mebli (8,9% wobec 8,5% przed miesiącem i 8,7% przed rokiem), urządzeń elektrycznych (7,8% wobec 8,2% przed miesiącem i 8,1% w październiku ub. roku), wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych (6,8%, wobec 7,0% przed miesiącem i 6,6% przed rokiem) oraz wyrobów z metali (6,4% wobec 6,7% we wrześniu br. i 6,2% w październiku ub. roku).

Wydajność pracy w przemyśle, mierzona wartością produkcji sprzedanej przeliczoną na 1 zatrudnionego, w październiku br. wyniosła 49,7 tys. zł (w cenach bieżących), tj. o 0,2% mniej (w cenach stałych) niż przed rokiem, przy wzroście przeciętnego zatrudnienia o 0,9% i przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto o 4,9%.

W okresie styczeń–październik br. wartość produkcji sprzedanej przemysłu wyniosła 153448,6 mln zł (w cenach bieżących) i była o 3,6% (w cenach stałych) większa niż w analogicznym okresie ub. roku (przed rokiem wzrost sprzedaży wyniósł 4,3%). Podobnie jak w październiku, także w okresie narastającym wartość produkcji sprzedanej przemysłu zwiększyła się w trzech sekcjach: wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (o 8,4%), dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja (o 8,3%) oraz przetwórstwo przemysłowe (o 3,5%). Spadek sprzedaży dotyczył tylko górnictwa i wydobywania (o 6,7%).

Produkcja sprzedana przemysłu przeliczona na 1 zatrudnionego w okresie styczeń–październik br. wyniosła 444,2 tys. zł (w cenach bieżących) i w ciągu roku zwiększyła się o 1,7% (w cenach stałych), przy wzroście przeciętnego zatrudnienia o 1,9% oraz przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto o 5,6%.

Wartość **produkcji sprzedanej budownictwa** w województwie wielkopolskim w październiku br. wyniosła 2625,2 mln zł (w cenach bieżących), tj. o 3,3% więcej niż przed miesiącem i o 1,7% więcej niż przed rokiem (w październiku ub. roku wzrost wartości sprzedaży był większy i w skali miesiąca wyniósł 8,3%, a w stosunku rocznym – 57,7%).

Wydajność pracy w budownictwie, mierzona wartością produkcji sprzedanej na 1 zatrudnionego w tej sekcji, w październiku br. wyniosła 67,2 tys. zł, tj. o 3,4% więcej niż przed miesiącem, ale o 4,2% mniej niż przed rokiem. Przeciętne zatrudnienie w przedsiębiorstwach budowlanych kształtowało się nieco niżej niż we wrześniu br. – o 0,1%, ale jednocześnie o 6,2% przewyższało poziom z października ub. roku. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w tej sekcji w skali miesiąca zwiększyło się o 1,9%, a w ujęciu rocznym wzrosło o 5,8%.

Wartość **produkcji budowlano-montażowej** w październiku br. wyniosła 1068,7 mln zł, tj. o 2,7% mniej niż przed miesiącem, ale o 0,6% więcej niż przed rokiem (w październiku ub. roku zanotowano wzrost wartości produkcji budowlano-montażowej zarówno w ujęciu miesięcznym – o 5,1%, jak i w stosunku rocznym – o 28,8%). W ogólnej wartości produkcji sprzedanej budownictwa w październiku br. produkcja budowlano-montażowa stanowiła 40,7%, tj. o 2,5 p.proc. mniej niż przed miesiącem i o 0,5 p.proc. mniej niż przed rokiem. Ponad połowę wartości produkcji budowlano-montażowej wygenerowały przedsiębiorstwa zajmujące się budową obiektów inżynierii lądowej i wodnej (51,6%).

Tablica 9. Dynamika i struktura produkcji budowlano-montażowej (w cenach bieżących)

Działy budownictwa	X 2019	I–X 2019	
	analogiczny okres roku poprzedniego = 100	w odsetkach	
OGÓŁEM	100,6	110,1	100,0
Budowa budynków ^Δ	95,8	98,9	33,3
Budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej ^Δ	116,0	132,1	47,4
Roboty budowlane specjalistyczne	76,8	90,9	19,2

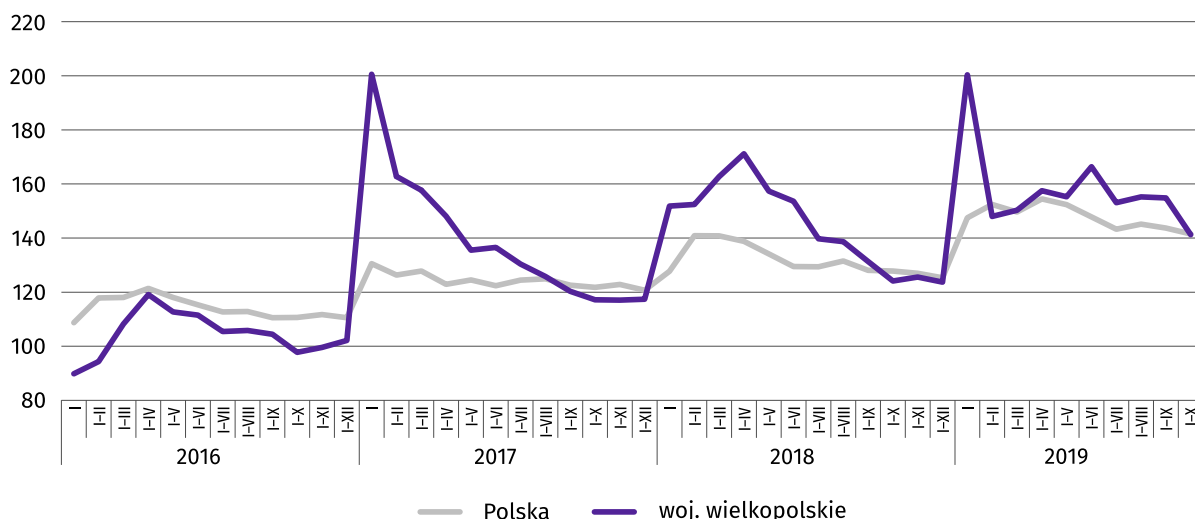
Wartość produkcji sprzedanej budownictwa, zrealizowanej w przedsiębiorstwach od początku br., wyniosła 23927,7 mln zł, tj. o 8,9% więcej niż w okresie styczeń–październik ub. roku (przed rokiem wzrost wyniósł 56,3%). Wydajność pracy w budownictwie w okresie dziesięciu miesięcy br. kształtowała się na poziomie 609,1 tys. zł na 1 zatrudnionego i w ciągu roku zwiększyła się o 3,8%, przy wzroście zatrudnienia w tej sekcji o 4,9% i przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto o 7,0%.

Produkcja budowlano-montażowa, która w okresie styczeń–październik br. wyniosła 9342,0 mln zł, stanowiła 39,0% wartości sprzedaży sekcji budownictwo, tj. o 0,4 p.proc. więcej niż przed rokiem. Wartość produkcji budowlano-montażowej w ciągu roku wzrosła o 10,1% (przed rokiem o 37,9%). Największy udział w wielkości produkcji budowlano-montażowej miały przedsiębiorstwa zajmujące się budową obiektów inżynierii lądowej i wodnej (47,4%).

Budownictwo mieszkaniowe

W październiku br. w województwie wielkopolskim **oddano do użytkowania** mniej **mieszkań** niż przed rokiem. Mniejsza była również liczba mieszkań, na których realizację wydano pozwolenia lub dokonano zgłoszenia z projektem budowlanym. Zwiększyła się natomiast liczba rozpoczynanych inwestycji mieszkaniowych.

Wykres 13. Mieszkania oddane do użytkowania (analogiczny okres roku 2015 = 100)

W październiku br. w wielkopolskim oddano do użytkowania 1723 mieszkania, tj. o 32,9% mniej niż we wrześniu br. i o 14,0% mniej niż przed rokiem. Najwięcej nowych mieszkań przekazali deweloperzy² (989) oraz inwestorzy indywidualni (651). Ponadto 74 mieszkania wybudowały spółdzielnie mieszkaniowe, a 9 powstało w ramach budownictwa społecznego czynszowego.

Według wstępnych danych³, w ciągu dziesięciu miesięcy br. przekazano do użytkowania 17903 mieszkania, tj. o 13,8% więcej niż w okresie styczeń–październik ub. roku. Większość mieszkań powstała w ramach dwóch dominujących form budownictwa, tj. na sprzedaż lub wynajem (10364; o 13,4% więcej niż przed rokiem) oraz indywidualnego (6418; o 2,8% więcej). Listę mieszkań oddanych do użytkowania w tym okresie uzupełniały 644 mieszkania zrealizowane w ramach budownictwa społecznego czynszowego, 266 komunalnych, 210 spółdzielczych i jedno zakładowe.

Tablica 10. Mieszkania oddane do użytkowania

Wyszczególnienie	I–X 2019			
	w liczbach bezwzględnych	w odsetkach	analogiczny okres roku poprzedniego = 100	przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania w m ²
OGÓŁEM	17903	100,0	113,8	91,8
Indywidualne	6418	35,8	102,8	140,2
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem	10364	57,9	113,4	66,4
w tym na wynajem ^a	226	1,3	x	39,7
Spółdzielcze	210	1,2	200,0	53,3
Komunalne	266	1,5	155,6	43,1
Spółeczne czynszowe	644	3,6	9,5 razy	51,9
Zakładowe	1	0,0	x	86,0

^a Realizowane przez różnych inwestorów z zamiarem krótkoterminowego lub długoterminowego wynajmu, w tym na podstawie umów najmu instytucjonalnego z dojściem do własności.

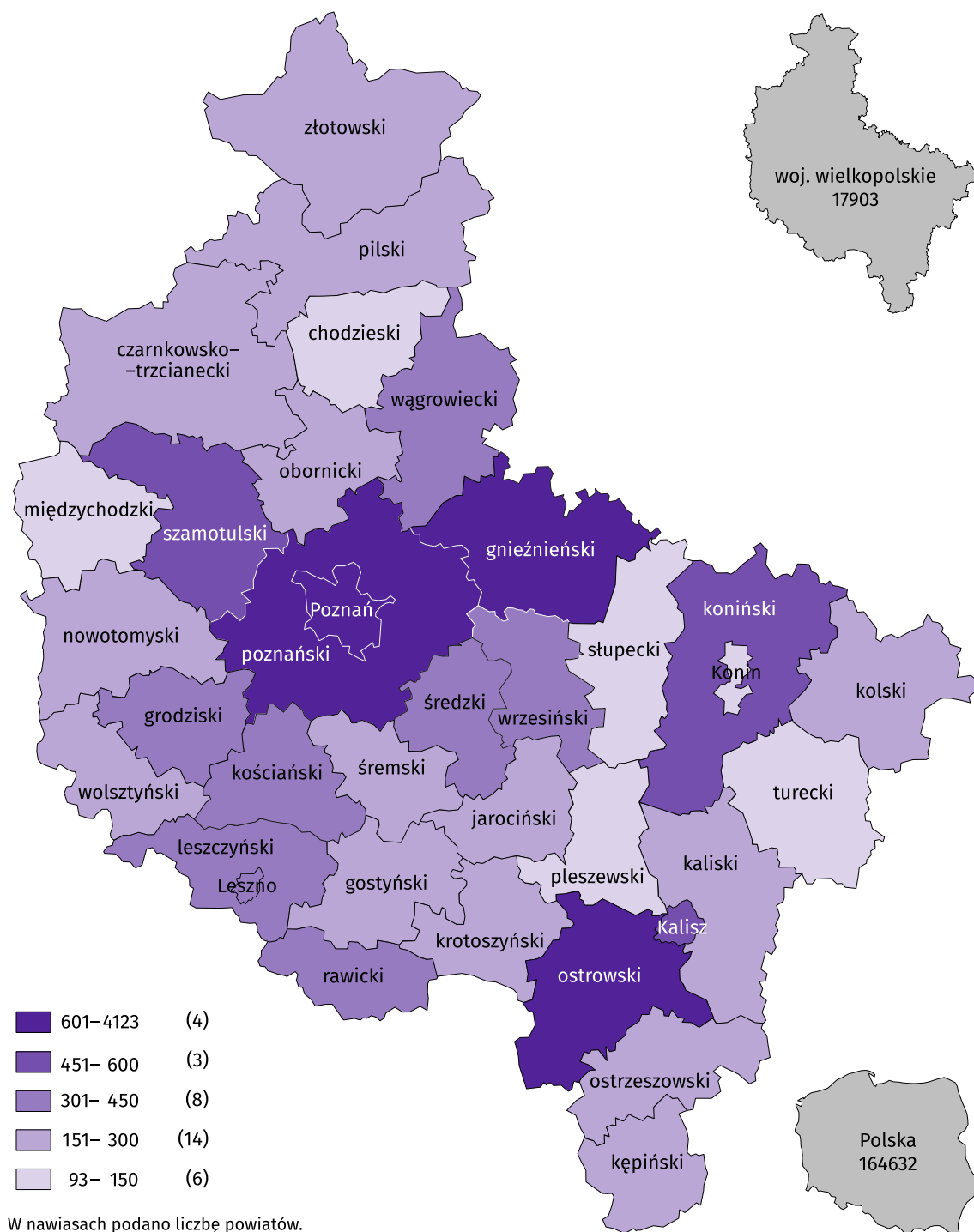
Od początku roku najwięcej nowych mieszkań oddano do użytkowania w powiecie poznańskim (4123, tj. 23,0%) i w Poznaniu (4080, czyli 22,8%), a także w powiatach gnieźnieńskim (710, tj. 4,0%) i ostrowskim (630, tj. 3,5%). Najmniej mieszkań przybyło w tym czasie w powiatach: chodzieskim (93) i tureckim (99).

Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania oddanego do użytkowania w okresie styczeń–październik br. wyniosła 91,8 m² (przed rokiem 95,2 m²). Mieszkania wybudowane przez inwestorów indywidualnych miały przeciętnie 140,2 m² (przed rokiem 141,1 m²), przeznaczone na sprzedaż lub wynajem – 66,4 m² (przed rokiem 65,5 m²), społeczne czynszowe – 51,9 m² (przed rokiem 46,0 m²), spółdzielcze – 53,3 m² (przed rokiem 55,9 m²), a komunalne – 43,1 m² (przed rokiem 49,0 m²). Największą przeciętną powierzchnię użytkową miały mieszkania oddane do użytkowania w powiatach: kaliskim (147,8 m²), tureckim (139,6 m²), międzychodzkiem (133,0 m²), chodzieskim (132,5 m²) oraz wolsztyńskim i ostrzeszowskim (po 130,2 m²), gdzie dominowały mieszkania powstające na własne potrzeby inwestorów w ramach budownictwa indywidualnego. Najmniejsze były mieszkania przekazane w Kaliszu (54,5 m²) i Poznaniu (63,4 m²), gdzie przeważały lokale budowane przez deweloperów, spółdzielnie mieszkaniowe oraz towarzystwa budownictwa społecznego.

² Ilekróć jest mowa o deweloperach, oznacza to budownictwo przeznaczone na sprzedaż lub wynajem, realizowane przez różnych inwestorów z zamiarem osiągnięcia zysku, natomiast informacje o inwestorach indywidualnych dotyczą budownictwa realizowanego na ich własny użytek.

³ Dane meldunkowe – mogą ulec zmianie po opracowaniu sprawozdań kwartalnych.

Wykres 12. Mieszkania oddane do użytkowania według powiatów w okresie styczeń–październik 2019 r.

W październiku br. **wydano pozwolenia lub dokonano zgłoszenia z projektem budowlanym na budowę** 2607 mieszkań, tj. o 2,5% mniej niż przed miesiącem i o 30,6% mniej niż przed rokiem. Pozwolenia te dotyczyły tylko dwóch form budownictwa: na sprzedaż lub wynajem (wydano je na budowę 1642 mieszkań) oraz indywidualnego (965).

Od początku br. wydano pozwolenia lub dokonano zgłoszenia z projektem budowlanym łącznie na budowę 24096 mieszkań, tj. o 7,4% mniej niż w okresie styczeń–październik ub. roku. Pozwolenia dotyczyły wszystkich form budownictwa, a największą ich liczbę przyznano deweloperom (wydane na budowę 14369 mieszkań na sprzedaż lub wynajem; 59,6% ogółu pozwoleń) oraz inwestorom indywidualnym (na budowę 9044 mieszkań na własne potrzeby; 37,5%).

Tablica 11. Liczba mieszkań, na budowę których wydano pozwolenia lub dokonano zgłoszenia z projektem budowlanym i mieszkań, których budowę rozpoczęto

Wyszczególnienie	I–X 2019					
	mieszkania, na budowę których wydano pozwolenia lub dokonano zgłoszenia z projektem budowlanym			mieszkania, których budowę rozpoczęto		
	w liczbach bezwzględnych	w odsetkach	analogiczny okres roku poprzedniego = 100	w liczbach bezwzględnych	w odsetkach	analogiczny okres roku poprzedniego = 100
OGÓŁEM	24096	100,0	92,6	21081	100,0	110,7
Indywidualne	9044	37,5	104,2	8458	40,1	104,7
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem	14369	59,6	88,5	12222	58,0	115,4
w tym na wynajem ^a	x	x	x	91	0,4	x
Spółdzielcze	262	1,1	262,0	220	1,0	177,4
Komunalne	349	1,4	128,3	103	0,5	117,0
Spółeczne czynszowe	47	0,2	6,5	78	0,4	50,3
Zakładowe	25	0,1	x	–	x	x

a Realizowane przez różnych inwestorów z zamiarem krótkoterminowego lub długoterminowego wynajmu, w tym na podstawie umów najmu instytucjonalnego z dojściem do własności.

W październiku br. w województwie wielkopolskim **rozpoczęto budowę** 2486 mieszkań, tj. o 19,2% więcej niż we wrześniu br. i o 19,1% więcej niż przed rokiem. Nowe inwestycje mieszkaniowe rozpoczęto w ramach czterech form budownictwa: na sprzedaż lub wynajem (budowa 1451 mieszkań, w tym 50 na wynajem), indywidualnego (900), społecznego czynszowego (78) i komunalnego (57).

Od początku br. rozpoczęto łącznie 21081 inwestycji mieszkaniowych, tj. o 10,7% więcej niż w okresie styczeń–październik ub. roku. Najwięcej inwestycji rozpoczęli deweloperzy (budowa 12222 mieszkań, czyli 58,0%, w tym 91 na wynajem), a także inwestorzy indywidualni (8458, tj. 40,1%).

Rynek wewnętrzny

Wartość **sprzedaży detalicznej** (w cenach bieżących), zrealizowanej przez przedsiębiorstwa handlowe i niehandlowe w województwie wielkopolskim w październiku br., była o 11,3% większa niż przed miesiącem i o 12,3% większa niż w październiku ub. roku (przed rokiem wzrost wartości sprzedaży wyniósł 8,9% w ujęciu miesięcznym i 11,1% w stosunku rocznym). W porównaniu z październikiem ub. roku najbardziej zwiększyła się sprzedaż detaliczna mebli oraz sprzętu RTV i AGD (o 23,9%), tekstyliów, odzieży i obuwia (o 23,6%), a także prasy i książek oraz pozostała sprzedaż w wyspecjalizowanych sklepach (o 22,6%). Spadek sprzedaży dotyczył w tym miesiącu pojazdów samochodowych, motocykli i części (o 4,4%).

Tablica 12. Dynamika i struktura sprzedaży detalicznej (w cenach bieżących)

Wyszczególnienie	X 2019	I–X 2019	
	analogiczny okres roku poprzedniego = 100	w odsetkach	
OGÓŁEM ^a	112,3	111,2	100,0
w tym:			
Pojazdy samochodowe, motocykle, części	95,6	102,1	5,6
Paliwa stałe, ciekłe i gazowe	103,2	104,6	3,9
Żywność, napoje i wyroby tytoniowe	115,9	115,1	29,5
Farmaceutyki, kosmetyki, sprzęt ortopedyczny	120,0	121,3	2,2
Tekstylia, odzież, obuwie	123,6	122,2	6,3
Meble, RTV, AGD	123,9	126,7	2,7
Prasa, książki, pozostała sprzedaż w wyspecjalizowanych sklepach	122,6	106,6	2,6
Pozostałe	109,4	107,8	5,0

a Grupowania przedsiębiorstw dokonano na podstawie Polskiej Klasyfikacji Działalności – PKD 2007, zaliczając przedsiębiorstwo do określonej kategorii według przeważającego rodzaju działalności, zgodnie z aktualnym w omawianym okresie stanem organizacyjnym. Odnotowane zmiany (wzrost/spadek) sprzedaży detalicznej w poszczególnych grupach rodzajów działalności przedsiębiorstw mogą zatem również wynikać ze zmiany przeważającego rodzaju działalności przedsiębiorstwa oraz zmian organizacyjnych. Nie ma to wpływu na dynamikę sprzedaży detalicznej ogółem.

Wartość sprzedaży detalicznej zrealizowanej od początku br. zwiększyła się o 11,2% w porównaniu z okresem styczeń-październik ub. roku (wobec wzrostu o 10,3% przed rokiem). W ujęciu narastającym najbardziej wzrosła sprzedaż detaliczna mebli oraz sprzętu RTV i AGD (o 26,7%).

Sprzedaż hurtowa jednostek handlowych ogółem w październiku br. zwiększyła się o 6,6% w porównaniu z poprzednim miesiącem i o 5,5% w relacji do października ub. roku (przed rokiem odpowiednio o 8,0% i o 15,0%). W przedsiębiorstwach hurtowych wartość sprzedaży w skali miesiąca wzrosła o 6,3%, a w stosunku rocznym zwiększyła się o 4,6% (w październiku ub. roku miesięczny wzrost wyniósł 1,7%, natomiast roczny – 13,0%).

Wartość sprzedaży hurtowej jednostek handlowych zrealizowanej w ciągu dziesięciu miesięcy br. zwiększyła się o 6,1% w porównaniu z okresem styczeń-październik ub. roku, w tym w przedsiębiorstwach handlu hurtowego wzrosła o 3,5% (przed rokiem zanotowano wzrost odpowiednio o 13,2% i o 11,3%).

Wyniki finansowe przedsiębiorstw

Badanie finansowe przedsiębiorstw niefinansowych za okres styczeń-wrzesień br. w województwie wielkopolskim objęło 1908 podmiotów. Wyniki finansowe uzyskane przez te przedsiębiorstwa były lepsze niż przed rokiem. Korzystnie kształtowały się też podstawowe wskaźniki ekonomiczno-finansowe. Zwiększył się również udział przedsiębiorstw wykazujących zysk netto w ogólnej liczbie przedsiębiorstw.

Przychody z całokształtu działalności rosły szybciej niż koszty ich uzyskania (o 6,4% wobec 5,9% w przypadku kosztów), co przyczyniło się do spadku wskaźnika poziomu kosztów (o 0,5 p.proc.). Przychody netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów były o 6,6% wyższe niż przed rokiem, podczas gdy koszty tej działalności wzrosły o 6,2%. Wynik finansowy ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów w ciągu roku zwiększył się o 14,9%. Poprawiły się wyniki na pozostałej działalności operacyjnej oraz na operacjach finansowych, chociaż nadal pozostały ujemne (spadek pozostałych przychodów operacyjnych przebiegał podobnie jak kosztów ich uzyskania odpowiednio o 11,4% i o 11,3%, natomiast w przypadku przychodów finansowych spadek wyniósł 2,4% wobec 6,9% dla kosztów tych operacji). **Wynik finansowy brutto** w okresie styczeń-wrzesień br. wyniósł 16151,5 mln zł, tj. o 16,9% więcej niż przed rokiem. Po odliczeniu podatku dochodowego (w kwocie 2419,1 mln zł) wynik finansowy netto ukształtował się na poziomie 13732,3 mln zł, tj. o 17,1% wyżej niż w przed rokiem. Zysk netto wzrósł w tym czasie o 11,2%, podczas gdy strata netto obniżyła się o 31,4%. Zysk netto wykazało 79,5% przedsiębiorstw (77,5% w okresie styczeń-wrzesień ub. roku). Przychody uzyskane przez te przedsiębiorstwa stanowiły 92,7% całkowitych przychodów z całokształtu działalności (wobec 85,7% przed rokiem). W przetwórstwie przemysłowym zysk netto wykazało 83,4% przedsiębiorstw (81,4% w okresie styczeń-wrzesień ub. roku), a ich udział w przychodach tej sekcji wyniósł 94,7% (wobec 90,7% przed rokiem).

Tablica 13. Przychody, koszty i wyniki finansowe przedsiębiorstw niefinansowych

Wyszczególnienie	I-IX 2018	I-IX 2019
	w mln zł	
Przychody z całokształtu działalności	294266,3	313060,0
w tym przychody ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów	289069,7	308261,0
Koszty uzyskania przychodów z całokształtu działalności	280453,8	296908,5
w tym koszt własny sprzedanych produktów oraz wartość sprzedanych towarów i materiałów	274457,1	291467,2
Wynik ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów	14612,5	16793,8
Wynik na pozostałej działalności operacyjnej	-192,9	-176,3
Wynik na operacjach finansowych	-607,1	-466,1
Wynik finansowy brutto	13812,5	16151,5
Wynik finansowy netto	11727,0	13732,3
zysk netto	13351,1	14846,5
strata netto	1624,2	1114,2

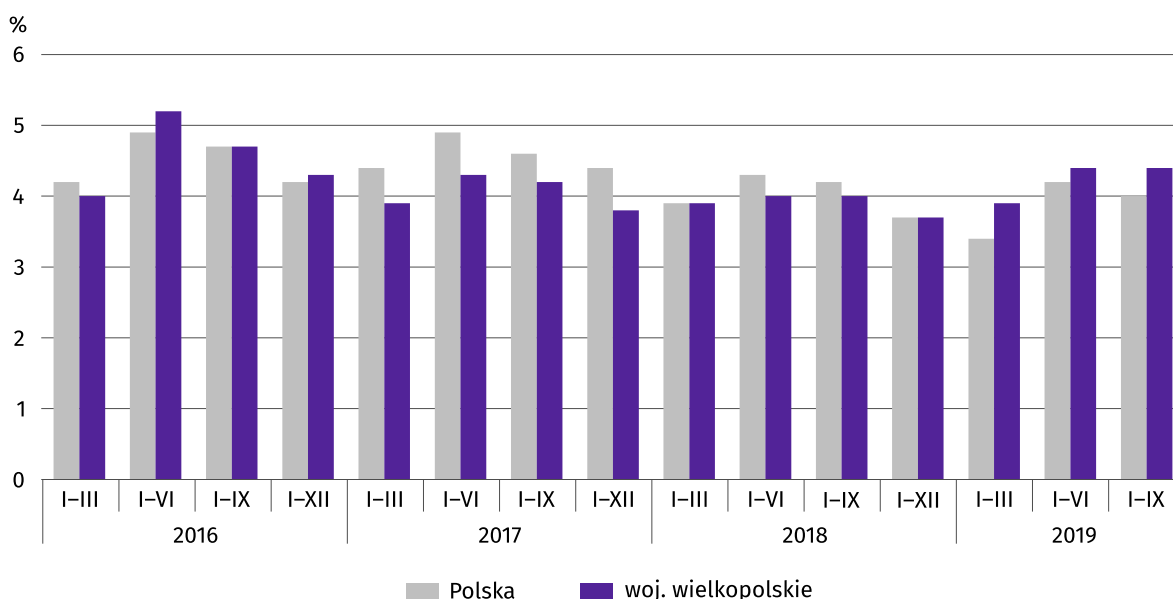
W przedsiębiorstwach objętych badaniem w okresie styczeń-wrzesień br. odnotowano poprawę podstawowych **wskaźników ekonomiczno-finansowych**. Dla ogółu podmiotów wskaźnik poziomu kosztów obniżył się z 95,3% przed rokiem do 94,8% w okresie styczeń-wrzesień br. Wskaźnik rentowności sprzedaży produktów, towarów i materiałów wzrósł w tym czasie o 0,3 p.proc. do 5,4%. Wskaźniki rentowności obrotu zwiększyły się odpowiednio o 0,5 i o 0,4 p.proc., osiągając 5,2% w przypadku wskaźnika brutto i 4,4% w ujęciu netto.

Tablica 14. Podstawowe wskaźniki ekonomiczno-finansowe

Wyszczególnienie	I–IX 2018	I–IX 2019
	w %	
Wskaźnik poziomu kosztów	95,3	94,8
Wskaźnik rentowności ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów	5,1	5,4
Wskaźnik rentowności obrotu brutto	4,7	5,2
Wskaźnik rentowności obrotu netto	4,0	4,4
Wskaźnik płynności finansowej I stopnia	29,7	32,6
Wskaźnik płynności finansowej II stopnia	84,9	86,0

W porównaniu z okresem styczeń-wrzesień ub. roku wskaźniki poprawiły się m.in. w sekcjach: przetwórstwo przemysłowe, dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja, handel; naprawa pojazdów samochodowych, transport i gospodarka magazynowa, zakwaterowanie i gastronomia, opieka zdrowotna i pomoc społeczna oraz pozostała działalność usługowa. Pogorszenie wskaźników odnotowano m.in. w górnictwie i wydobywaniu, budownictwie, obsłudze rynku nieruchomości, działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej, administrowaniu i działalności wspierającej oraz działalności związanej z kulturą, rozrywką i rekreacją.

Wykres 15. Wskaźnik rentowności obrotu netto

Biorąc pod uwagę wartość wskaźnika rentowności obrotu netto, w okresie styczeń-wrzesień br., podobnie jak w poprzednich okresach, najbardziej rentownym rodzajem działalności okazała się pozostała działalność usługowa, gdzie wskaźnik wyniósł 27,2% (wzrost o 2,1 p.proc.).

W okresie styczeń-wrzesień br. obserwowano również poprawę płynności finansowej badanych przedsiębiorstw. Wskaźnik I stopnia w ciągu roku zwiększył się z 29,7% do 32,6%, a wskaźnik II stopnia – z 84,9% do 86,0%. Wzrost obu wskaźników wystąpił w sekcjach: przetwórstwo przemysłowe, wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę, budownictwo, zakwaterowanie i gastronomia, działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją oraz pozostała działalność usługowa. Pogorszyła się płynność finansowa przedsiębiorstw m.in. z sekcji dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja, obsługa rynku nieruchomości, a także działalność profesjonalna, naukowa i techniczna.

Według stanu na koniec września br., **aktywa obrotowe** przedsiębiorstw objętych badaniem wyniosły 114950,4 mln zł, tj. o 7,0% więcej niż przed rokiem. Wartość zapasów w ciągu roku zwiększyła się o 4,9%, ale ich udział w aktywach zmniejszył się o 0,6 p.proc. do 32,1%. Największą część aktywów stanowiły należności krótkoterminowe. W końcu września br. ich udział wynosił 40,3%, tj. o 1,0 p.proc. mniej niż przed rokiem. Wartość należności zwiększyła się w tym czasie o 4,3%. Udział inwestycji krótkoterminowych wyniósł 24,5% i w ciągu roku zwiększył się o 2,3 p.proc., przy wzroście wartości o 18,1%.

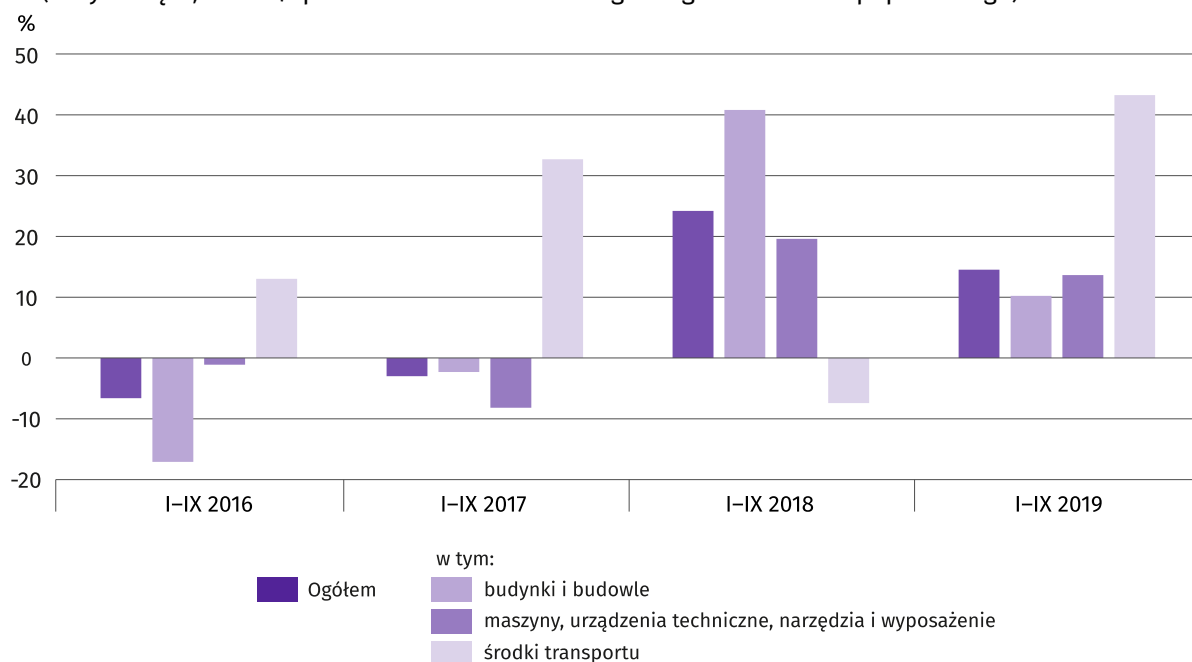
Według stanu na koniec września br., zobowiązania przedsiębiorstw niefinansowych wyniosły łącznie 129375,9 mln zł, przy czym zobowiązania długoterminowe w ciągu roku wzrosły o 1,7%, natomiast krótkoterminowe zwiększyły się o 7,8%. W ogólnej kwocie zobowiązań krótkoterminowych 59,3% stanowiły zobowiązania z tytułu dostaw i usług (przed rokiem 61,2%). Relacja zobowiązań krótkoterminowych do należności krótkoterminowych wyniosła 187,2% (przed rokiem zobowiązania przewyższały należności o 81,1%), natomiast relacja do inwestycji krótkoterminowych kształtowała się na poziomie 307,2% wobec 336,8% w końcu września ub. roku.

Nakłady inwestycyjne

Przedsiębiorstwa mające siedzibę na terenie województwa wielkopolskiego (objęte badaniem F01/I01) w okresie styczeń-wrzesień br. poniosły **nakłady inwestycyjne** w wysokości 10678,3 mln zł (w cenach bieżących), tj. o 14,4% wyższe niż przed rokiem (w analogicznym okresie ub. roku w tej grupie podmiotów odnotowano wzrost wartości inwestycji o 24,3%). Na roboty budowlano-montażowe przypadało 1864,0 mln zł, co stanowiło 17,5% nakładów ogółem (przed rokiem 21,2%). Nakłady na budynki i budowle w ciągu roku wzrosły o 10,2%, natomiast ich udział w ogólnej wartości inwestycji zmniejszył się o 1,5 p.proc i wyniósł 37,9%. Kwota przeznaczona na zakupy wzrosła o 17,2%, przy czym nakłady na środki transportu były wyższe o 43,2%, a na maszyny, urządzenia techniczne, narzędzia i wyposażenie – o 13,4%. Udział zakupów w nakładach ogółem zwiększył się z 60,4% w okresie styczeń-wrzesień ub. roku do 61,9% (w przypadku środków transportu wzrost wyniósł 1,9 p.proc. do 9,7%, natomiast dla maszyn, urządzeń i narzędzi odnotowano spadek udziału o 0,5 p.proc. do 52,1%).

Wykres 16. Nakłady inwestycyjne

(ceny bieżące; wzrost/spadek w stosunku do analogicznego okresu roku poprzedniego)

W porównaniu z okresem styczeń-wrzesień ub. roku największy wzrost wartości inwestycji zanotowano w transporcie i gospodarce magazynowej (o 184,5%). Wzrost nakładów obserwowano również w sekcjach przemysłowych: dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja (o 45,2%), wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (o 9,7%) oraz przetwórstwo przemysłowe (o 5,7%).

W okresie styczeń-wrzesień br. najwięcej inwestowały przedsiębiorstwa przetwórstwa przemysłowego (41,1% całkowitej kwoty nakładów wobec 44,5% przed rokiem), a w ramach tej sekcji jednostki zajmujące się produkcją artykułów spożywczych (6,5% wobec 8,9% w 2018 r.), produkcją pojazdów samochodowych, przyczep i naczep (6,3% wobec 5,4%) oraz produkcją wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych (5,9% wobec 4,4%). Stosunkowo dużo inwestowały również przedsiębiorstwa zajmujące się handlem; naprawą pojazdów samochodowych (31,2% wobec 35,4%) oraz transportem i gospodarką magazynową (11,0% wobec 4,4%).

Na zakup używanych środków trwałych w okresie styczeń-wrzesień br. przedsiębiorstwa przeznaczyły łącznie 606,3 mln zł (o 11,3% mniej niż przed rokiem), z tego połowę (50,8%) na zakup gruntów. Najwięcej takich inwestycji dokonano w sekcjach handel; naprawa pojazdów samochodowych (45,8% ogólnej kwoty nakładów na zakup używanych środków trwałych), przetwórstwo przemysłowe (23,7%) oraz budownictwo (21,6%).

W okresie styczeń-wrzesień br. w województwie wielkopolskim rozpoczęto 16121 nowych zadań inwestycyjnych, tj. o 17,1% więcej niż przed rokiem. Łączna wartość kosztorysowa inwestycji rozpoczętych wyniosła 3673,1 mln zł i była o 4,8% większa niż w analogicznym okresie ub. roku. Na modernizację istniejących środków trwałych przypadało 33,3% wartości kosztorysowej inwestycji rozpoczętych (wobec 36,1% przed rokiem). Podobnie jak w poprzednich okresach, najwięcej inwestycji dotyczyło sekcji wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (13442 inwestycje, tj. 83,4% ogólnej liczby zadań, o wartości kosztorysowej stanowiącej 5,1% inwestycji nowo rozpoczynanych). Największą wartość kosztorysową miały natomiast inwestycje przedsiębiorstw z sekcji przetwórstwo przemysłowe (45,4% wartości kosztorysowej wszystkich inwestycji nowo rozpoczynanych w województwie) oraz handel; naprawa pojazdów samochodowych (43,8%), przy czym ich udział w ogólnej liczbie zadań wynosił odpowiednio 6,8% i 6,7%.

WYBRANE DANE O WOJEWÓDZTWIE WIELKOPOLSKIM

WYSZCZEGÓLNIENIE A – 2018 r., B – 2019 r.	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw ^a w tys. osób	A 760,3	763,6	764,5	764,8	764,0	765,7	767,6	768,3	768,0	770,8	770,1	772,2
	B 785,7	786,6	788,1	788,8	789,1	792,4	793,9	793,3	794,7	798,0		
poprzedni miesiąc=100	A 101,6	100,4	100,1	100,0	99,9	100,2	100,3	100,1	100,0	100,4	99,9	100,3
	B 101,7	100,1	100,2	100,1	100,0	100,4	100,2	99,9	100,2	100,4		
analogiczny miesiąc poprzedniego roku=100	A 106,2	106,3	106,6	106,5	106,2	106,1	105,9	105,7	105,4	104,1	103,3	103,2
	B 103,3	103,0	103,1	103,1	103,3	103,5	103,4	103,3	103,5	103,5		
Bezrobotni zarejestrowani (stan w końcu okresu) w tys. osób	A 62,1	62,4	60,5	57,4	54,7	52,4	52,3	52,3	51,2	50,1	50,3	50,9
	B 54,1	54,0	52,5	49,8	48,1	46,2	46,1	46,2	45,1	44,9		
Stopa bezrobocia ^b (stan w końcu okresu) w %	A 3,8	3,9	3,7	3,5	3,4	3,2	3,2	3,2	3,2	3,1	3,1	3,2*
	B 3,3	3,3	3,2	3,0	2,9	2,8	2,8	2,8	2,8	2,8		
Oferty pracy (w ciągu miesiąca)	A 9491	8298	9704	9096	8702	9651	10101	8606	9566	8955	6436	5179
	B 9516	8642	8705	7254	8790	7288	7493	7459	8519	7056		
Liczba bezrobotnych na 1 ofertę pracy (stan w końcu okresu)	A 9	9	9	8	7	7	6	7	7	7	9	13
	B 10	8	8	8	7	8	9	8	7	8		
Przeciętne wynagrodzenie miesięczne brutto w sektorze przedsiębiorstw ^a w zł	A 4228,33	4229,64	4387,32	4506,49	4394,21	4379,77	4420,41	4376,84	4384,00	4477,73	4536,25	4695,22
	B 4566,66	4557,59	4671,05	4867,43	4694,59	4636,29	4776,28	4661,95	4661,12	4735,25		
poprzedni miesiąc=100	A 95,7	100,0	103,7	102,7	97,5	99,7	100,9	99,0	100,2	102,1	101,3	103,5
	B 97,3	99,8	102,5	104,2	96,4	98,8	103,0	97,6	100,0	101,6		
analogiczny miesiąc poprzedniego roku=100	A 108,2	107,0	106,5	106,7	107,4	108,2	106,3	107,2	106,5	106,3	107,6	106,3
	B 108,0	107,8	106,5	108,0	106,8	105,9	108,1	106,5	106,3	105,8		
Wskaźnik cen:												
towarów i usług konsumpcyjnych ^c :												
analogiczny okres poprzedniego roku=100	A .	.	101,6	.	.	101,9	.	.	102,2	.	.	101,6
	B .	.	101,4	.	.	102,8	.	.	103,1	.		
skupu ziarna zbóż:												
poprzedni miesiąc=100	A 100,5	99,1	100,9	100,0	100,5	101,4	95,7	112,5	108,3	101,9	100,9	101,9
	B 100,5	101,0	96,8	99,4	100,1	94,7	83,1	102,4	100,6	99,1		
analogiczny miesiąc poprzedniego roku=100	A 100,9	98,4	96,5	97,3	93,9	94,4	94,4	119,0	124,7	126,2	123,9	125,3
	B 125,3	127,7	122,5	121,7	121,2	113,1	98,3	89,4	83,1	80,9		
skupu żywca rzeźnego wołowego:												
poprzedni miesiąc=100	A 98,3	101,1	104,3	96,0	100,8	98,1	98,2	102,5	99,3	101,2	99,4	100,0
	B 98,2	97,7	99,9	99,0	88,7	107,9	94,1	104,8	99,8	101,0		
analogiczny miesiąc poprzedniego roku=100	A 102,7	107,3	111,6	105,1	106,8	105,6	103,9	102,9	105,7	101,5	102,0	99,0
	B 98,9	95,5	91,5	94,3	83,0	91,3	87,5	89,5	89,9	89,6		
skupu żywca rzeźnego wieprzowego:												
poprzedni miesiąc=100	A 93,7	104,4	104,7	97,2	99,4	104,5	100,5	103,9	96,2	94,7	94,6	97,2
	B 98,6	103,0	107,7	128,6	102,0	98,3	97,2	103,6	103,9	98,5		
analogiczny miesiąc poprzedniego roku=100	A 86,6	92,1	92,5	84,0	81,4	83,2	86,8	90,0	89,2	92,7	91,5	90,5
	B 95,2	93,9	96,6	127,8	131,2	123,4	119,4	119,1	128,6	133,8		

a W przedsiębiorstwach, w których liczba pracujących przekracza 9. b Udział zarejestrowanych bezrobotnych w cywilnej ludności aktywnej zawodowo. c W kwartale.

WYBRANE DANE O WOJEWÓDZTWIE WIELKOPOLSKIM

WYSZCZEGÓLNIENIE A – 2018 r., B – 2019 r.		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Relacje cen skupu ^a żywca wieprzowego	A	6,4	6,6	7,2	6,8	6,8	7,3	7,1	6,9	6,3	6,0	5,5	5,6
do cen targowiskowych 1 kg żyta	B	5,2	5,3	5,7	7,2	7,0	7,3	7,0	7,1	7,6	7,4		
Produkcja sprzedana przemysłu ^b (w cenach stałych):													
poprzedni miesiąc=100	A	98,7	97,1	114,7	90,2	101,8	106,0	90,6	108,0	101,0	112,9	95,1	83,7
	B	106,8	102,2	108,6	97,4	99,2	93,4	102,1	91,7	118,1	106,9		
analogiczny miesiąc poprzedniego roku=100	A	105,8	102,4	102,1	107,6	103,0	105,9	106,4	103,7	98,2	110,2	99,4	95,0
	B	102,9	108,2	102,5	110,6	107,8	95,0	107,1	90,9	106,3	100,7		
Produkcja budowlano-montażowa ^b (w cenach bieżących):													
poprzedni miesiąc=100	A	48,1	108,5	126,4	95,5	102,5	140,4	86,3	113,5	101,8	105,1	103,6	128,1
	B	39,3	118,6	143,6	86,8	109,6	117,3	104,6	97,5	102,5	97,3		
analogiczny miesiąc poprzedniego roku=100	A	142,1	191,2	144,9	136,4	126,0	153,3	144,5	138,0	136,1	128,8	142,4	126,0
	B	102,9	112,4	127,6	115,9	124,0	103,6	125,6	107,9	108,6	100,6		
Mieszkania oddane do użytkowania (od początku roku)	A	1401	2948	4571	6420	7855	9308	10636	12161	13724	15728	17678	19883
	B	1849	2862	4222	5906	7752	10080	11652	13612	16180	17903		
analogiczny miesiąc poprzedniego roku=100	A	75,7	93,6	103,2	115,6	116,1	112,5	107,2	110,2	109,2	106,0	107,3	105,4
	B	132,0	97,1	92,4	92,0	98,7	108,3	109,6	111,9	117,9	113,8		
Sprzedaż detaliczna towarów ^b (w cenach bieżących):													
poprzedni miesiąc=100	A	78,6	99,8	123,7	87,2	104,7	101,5	98,6	102,8	97,3	108,9	96,5	117,0
	B	81,3	100,2	111,9	106,5	94,3	99,2	102,8	101,6	94,3	111,3		
analogiczny miesiąc poprzedniego roku=100	A	109,3	110,3	118,5	102,5	109,9	112,0	107,8	109,5	108,8	111,1	110,9	108,9
	B	112,6	113,1	102,3	125,0	112,6	110,1	114,8	113,4	109,9	112,3		
Wskaźnik rentowności obrotu w przedsiębiorstwach ^c													
brutto ^d w %	A	.	.	4,7	.	.	4,8	.	.	4,7	.	.	4,4
	B	.	.	4,7	.	.	5,1	.	.	5,2	.	.	
netto ^e w %	A	.	.	3,9	.	.	4,0	.	.	4,0	.	.	3,7
	B	.	.	3,9	.	.	4,4	.	.	4,4	.	.	
Nakłady inwestycyjne ^c (w mln zł; ceny bieżące)	A	.	.	2465,0	.	.	5645,0	.	.	9336,1*	.	.	14764,2
	B	.	.	3003,2	.	.	6636,7	.	.	10678,3	.	.	
analogiczny okres poprzedniego roku =100	A	.	.	124,8	.	.	127,1	.	.	124,3*	.	.	115,8
	B	.	.	121,8	.	.	117,6	.	.	114,4	.	.	
Podmioty gospodarki narodowej ^f (stan w końcu okresu)	A	421616	422307	423131	424116	426230	427904	420302	422516	424467	426606	428054	429658
	B	430991	432601	434334	435920	437616	439322	440787	442445	443823	445467		
w tym spółki handlowe	A	53375	53670	53882	54153	54338	54545	47788	48080	48298	48594	48878	49137
	B	49415	49712	49951	50185	50420	50642	50917	51210	51452	51720		
w tym z udziałem kapitału zagranicznego	A	7699	7716	7732	7734	7745	7742	5823	5857	5872	5888	5908	5926
	B	5939	5960	5969	5974	5989	6004	6043	6047	6051	6069		

a Ceny bieżące bez VAT. b W przedsiębiorstwach, w których liczba pracujących przekracza 9. c W przedsiębiorstwach, w których liczba pracujących przekracza 49; dane prezentowane są narastająco. d Relacja wyniku finansowego brutto do przychodów z całokształtu działalności. e Relacja wyniku finansowego netto do przychodów z całokształtu działalności. f W rejestrze REGON, bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie. W lipcu 2018 r. wystąpił spadek liczby podmiotów na skutek wykreślenia z rejestru REGON podmiotów, które pozostawały wpisane do rejestru w oparciu o wpisy dokonane w rejestrach sądowych. Podmioty podlegające obowiązkowi wpisu do Krajowego Rejestru Sądowego zgodnie z przepisami ustawy o KRS, które były wpisane do rejestru sądowego na podstawie przepisów obowiązujących do dnia wejścia w życie tej ustawy i które do dnia 31 XII 2015 r. nie złożyły wniosku o wpis do rejestru (KRS), uznaje się za wykreślone z rejestru z dniem 1 I 2016 r. * Dane zmienione w stosunku do publikowanych wcześniej.

Opracowanie merytoryczne:

Urząd Statystyczny w Poznaniu

ul. Wojska Polskiego 27/29

60-624 Poznań

Kontakt:

tel.: 61 27 98 200

faks: 61 27 98 100

e-mail: SekretariatUSPOZ@stat.gov.pl

poznan.stat.gov.pl

@Poznan_STAT

@GlownyUrzadStatystyczny

Powiązane opracowania

[Sytuacja społeczno-gospodarcza kraju w październiku 2019 r.](#)

[Biuletyn Statystyczny Nr 10/2019](#)

Temat dostępny w bazach danych

[Dziedzinowe Bazy Wiedzy](#)

[Bank Danych Lokalnych \(BDL\)](#)

Ważniejsze pojęcia dostępne w słowniku

[Sektor przedsiębiorstw](#)

[Przeciętne zatrudnienie](#)

[Bezrobotni zarejestrowani](#)

[Długotrwanie bezrobotni](#)

[Stopa bezrobocia rejestrowanego](#)

[Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto](#)

[Cena detaliczna](#)

[Wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych](#)

[Skup produktów rolnych](#)

[Ceny skupu](#)

[Ceny targowiskowe](#)

[Produkcja sprzedana przemysłu](#)

[Produkcja budowlano-montażowa](#)

[Mieszkania oddane do użytkowania](#)

[Mieszkania, na które wydano pozwolenia](#)

[Mieszkania, których budowę rozpoczęto](#)

[Sprzedaż detaliczna](#)

[Sprzedaż hurtowa](#)

[Wyniki finansowe przedsiębiorstw](#)

[Nakłady inwestycyjne](#)